EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 20.9.2024.
COM(2024) 426 final

2024/0234 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko izveido Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu un sniedz ārkārtas makrofinansiālu palīdzību Ukrainai

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

ES nelokāmi atbalsta Ukrainu, kuras nākotne ir Eiropas Savienībā. ES atbalsta Ukrainas neatkarību, suverenitāti un teritoriālo integritāti tās starptautiski atzītajās robežās un nelokāmi apņemas sniegt politisku, finansiālu, ekonomisku, humānu, militāru un diplomātisku atbalstu[1]. Ņemot vērā Krievijas agresijas eskalāciju, ir jārīkojas ātri, lai nodrošinātu Ukrainai piekļuvi resursiem, kas ir tai steidzami vajadzīgi. Šis priekšlikums ir izstrādāts, lai nodrošinātu, ka līdz šā gada beigām izveido jaunu mehānismu ar mērķi mobilizēt līdzekļus Ukrainai, un minēto steidzamo vajadzību risināšanai tas paredz piešķirt arī ārkārtas makrofinansiālu palīdzību ("MFP").

Krievija 2022. gada 24. februārī sāka pilna mēroga militāru iebrukumu Ukrainā ar postošām sekām Ukrainai un tās iedzīvotājiem. Brutālā agresijas kara pret Ukrainu nesenā eskalācija apstiprina Krievijas gatavību pārkāpt Ukrainas pamattiesības uz neatkarību, suverenitāti un teritoriālo integritāti tās starptautiski atzītajās robežās un iznīcināt Ukrainas valsts dzīvotspēju. Ukrainas tautas drosme, spēks un apņēmība aizstāvēt savu valsti ir pelnījusi dziļu cieņu un atzinību.

ES un tās dalībvalstis ir nepārprotami nosodījušas Krievijas darbības un ir piedāvājušas Ukrainai vēl nepieredzēta mēroga atbalstu. ES, tās dalībvalstis un Eiropas finanšu iestādes kopš kara sākuma ir sniegušas plašu palīdzību Ukrainai un tās iedzīvotājiem kopumā 118 miljardu EUR apmērā. Tas atspoguļo ES apņemšanos palīdzēt Ukrainai tik ilgi un tik aktīvi, cik vien tas būs nepieciešams.

Taču Krievijas pastiprinātās agresijas dēļ Ukrainas vajadzības pēc finansējuma ir pieaugušas. Ir skaidrs, ka gan ES, gan starptautiskajai sabiedrībai būs jāmeklē papildu finansējuma avoti. Ukrainas finansējuma vajadzības 2025. gadam pārsniegs Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) pašreizējās prognozes, kas tika izdarītas ceturtajā SVF programmas pārskatīšanā, pamatojoties uz pieņēmumu, ka karš beigsies līdz 2024. gada beigām. Šis pieņēmums šķiet aizvien mazticamāks, un Ukrainas nesen pieņemtajā budžeta deklarācijā, kas izstrādāta sadarbībā ar SVF, prognozētās finansējuma vajadzības 2025. gadā ir palielinātas par vēl 12 miljardiem USD un kopumā sasniedz 38 miljardus USD. Lai gan Ukraina īsteno pasākumus ieņēmumu palielināšanai un nebūtisku izdevumu samazināšanai, iespējas veikt papildu samazinājumus patlaban ir ierobežotas un iespēju veikt iekšzemes pasākumus papildu vajadzību apmierināšanai arī nav daudz. Turpmāki plaši nodokļu palielinājumi varētu kaitēt saimnieciskajai darbībai, kas jau ir pakļauta papildu riskam sakarā ar uzbrukumiem būtiskiem enerģētikas un citas infrastruktūras objektiem un darbaspēka trūkumu, ko izraisa nepārtraukta iedzīvotāju pārvietošana un karavīru mobilizācija. Ātrs finansiālais atbalsts ir būtisks, lai palīdzētu Ukrainai turpināt īstenot valsts pamatfunkcijas, nodrošināt makroekonomisko stabilitāti un atjaunot kritisko infrastruktūru. Papildus minētajām vajadzībām ir vajadzīgi ievērojami līdzekļi Ukrainas atveseļošanai un rekonstrukcijai vidējā termiņā.

G7 valstu vadītāji 2024. gada 14. jūnija samita paziņojumā[2] atkārtoti apliecināja apņemšanos turpināt sniegt militāro, budžeta, humāno un rekonstrukcijas atbalstu Ukrainai. Šajā nolūkā G7 valstu vadītāji paziņoja, ka sāk iniciatīvu "Ārkārtas ieņēmumu paātrināšanas aizdevumi

[1] Eiropadomes secinājumi, 2024. gada 27. jūnijs; EUCO 15/24.

[2] G7 valstu vadītāju Apūlijas samita paziņojums, 2024. gada 14. jūnijs.

Ukrainai", lai līdz 2024. gada beigām Ukrainai būtu pieejams papildu finansējums aptuveni 50 miljardu USD apmērā.

Šodien iesniegtais priekšlikums ir solis minētajā virzienā, jo nodrošina starptautiskajai sabiedrībai iespēju rīkoties kopīgi, lai Ukraina saņemtu nepārtrauktu atbalstu. Tas tiks paveikts, izveidojot mehānismu atbalsta sniegšanai Ukrainai, kas paredzēts no G7 partneriem saņemto aizdevumu apkalpošanai un atmaksai, turklāt ES arī piešķirs jaunu ārkārtas MFP aizdevumu.

Ārkārtas ieņēmumu izmantošana, lai atbalstītu Ukrainai piešķirtos aizdevumus

Īstenojot sankcijas, ko ES ir noteikusi pret Krieviju, reaģējot uz tās darbībām Ukrainā, Krievijas Centrālās bankas aktīvi, kas ir dalībvalstu finanšu iestāžu turējumā, kopš 2022. gada februāra ir imobilizēti[3]. Eiropas Savienībā turējumā atrodas aktīvi aptuveni 210 miljardu EUR vērtībā, kas ir lielākā daļa no visā pasaulē šādi imobilizēto aktīvu kopsummas. Tā kā veikt darījumus ar šiem aktīviem ir aizliegts, centrālo vērtspapīru depozitāriju[4] bilancēs notiek naudas neparedzēta un ārkārtas uzkrāšanās. Atkarībā no procentu likmju līmeņa ārkārtas ieņēmumi tiek lēsti līdz 4–5 miljardiem EUR gadā.

Minētie neparedzētie un ārkārtas ieņēmumi nav valsts aktīvi, un saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem tie nav jādara pieejami Krievijas Centrālajai bankai pat pēc imobilizācijas beigām. Tā kā tie ir gūti, īstenojot ierobežojošos pasākumus[5], centrālie vērtspapīru depozitāriji nevar cerēt gūt labumu no šādiem ieņēmumiem.

Padomes Lēmumā (KĀDP) 2024/577[6] ir noteikti pasākumi, ko piemēro no 2024. gada 15. februāra, ieviešot noteikumus par to, kā nošķirt no imobilizācijas gūtos ārkārtas ieņēmumus. Savukārt 2024. gada maijā pieņēma pasākumus, kas paredz šādi gūto neto peļņu izmantot Ukrainas labā[7]. Tagad no šiem līdzekļiem veic finanšu iemaksas gan militāro, gan rekonstrukcijas mērķu atbalstam. Patlaban Savienības ierobežojošie pasākumi paredz, ka 90 % no finanšu iemaksas tiek piešķirti Eiropas Miera mehānismam un 10 % — Ukrainas mehānismam. Šāds sadalījums atspoguļo Ukrainas steidzamās militārās vajadzības. Tomēr attiecīgie noteikumi par ierobežojošiem pasākumiem ļauj pārskatīt minēto sadalījumu.

Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms

---

3 Padomes Lēmums (KĀDP) 2022/335 (2022. gada 28. februāris), ar ko groza Lēmumu 2014/512/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV L 57, 28.2.2022., 4. lpp.).

4 Centrālo vērtspapīru depozitāriji ir definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 909/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par vērtspapīru norēķinu uzlabošanu Eiropas Savienībā, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un grozījumiem Direktīvās 98/26/EK un 2014/65/ES un Regulā (ES) Nr. 236/2012 (OV L 257, 28.8.2014., 1. lpp.).

5 Jo īpaši aizliegumu, kas noteikts 1.a panta 4. punktā Padomes Lēmumā 2014/512/KĀDP (2014. gada 31. jūlijs) par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā, un 5.a panta 4. punktā Padomes Regulā (ES) Nr. 833/2014 (2014. gada 31. jūlijs) par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV L 229, 31.7.2014., 1. lpp.).

6 Padomes Lēmums (KĀDP) 2024/577 (2024. gada 12. februāris), ar ko groza Lēmumu 2014/512/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV L, 2024/577, 14.2.2024.).

7 Padomes Lēmums (KĀDP) 2024/1470 (2024. gada 21. maijs), ar ko groza Lēmumu 2014/512/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV L, 2024/1470, 22.5.2024.).

Eiropadome 2024. gada jūnijā aicināja Komisiju, Augsto pārstāvi un Padomi turpināt darbu, lai līdz gada beigām nodrošinātu Ukrainai papildu finansējumu. Saskaņā ar G7 samita rezultātiem šim nolūkam izsniegs aizdevumus, kuru apkalpošanai un atmaksai izmantos nākotnē gaidāmās ārkārtas ieņēmumu plūsmas. Eiropadome skaidri norādīja, ka šis mehānisms ir izstrādāts, lai būtu iespējama ne tikai ES aizdevuma, bet arī citu G7 partneru izsniegto aizdevumu apkalpošana un atmaksa. Eiropadome arī secināja, ka Krievijas aktīviem būtu jāpaliek imobilizētiem līdz tam, kad Krievija pārtrauks agresijas karu pret Ukrainu un kompensēs Ukrainai kara radīto kaitējumu. Tādējādi ir pausta apņemšanās turpināt aktīvu imobilizāciju un tātad arī turpmāk no ārkārtas peļņas iekasēt finanšu iemaksu, kas kalpotu par finansējuma avotu Ukrainai piešķirto aizdevumu apkalpošanai un atmaksāšanai līdz tam, kad aizdevumu apmaksai būs pieejama Krievijas samaksātā kompensācija.

Šis priekšlikums sniegs atbalstu G7 partneriem, kuri piešķir Ukrainai aizdevumus papildus ES ārkārtas MFP aizdevumam, lai tādējādi palīdzība Ukrainai sasniegtu G7 samitā ieplānoto kopsummu. Konkrētāk, ar šo priekšlikumu tiktu izveidots Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms, lai sniegtu Ukrainai neatmaksājamu finansiālu atbalstu nolūkā palīdzēt tai atmaksāt G7 partneru piešķirtos aizdevumus. Aizdevumu atmaksai izmantotu ieņēmumus no ārkārtas peļņas, ko nākotnē gūtu no Savienībā imobilizētajiem Krievijas aktīviem, kā arī līdzekļus no citiem avotiem, tajā ārkārtas ieņēmumus, kas gūti citās attiecīgajās jurisdikcijās.

Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms regulāri izmaksātu šādi iegūtās summas proporcionāli katra aizdevuma pamatsummai, lai Ukraina varētu ES un citiem G7 aizdevējiem atmaksāt atbilstīgo aizdevumu pamatsummu un samaksāt procentus.

Atlikušo risku par saviem attiecīgajiem aizdevumiem katrs aizdevējs uzņemas pats. Aizdevuma līgumā ar Ukrainu tiks precizēts, ka pēc kompensācijas saņemšanas no agresora Ukrainai būs jāizmanto šie līdzekļi aizdevumu atmaksai. Tā kā aizdevumus atmaksās, izmantojot ieņēmumus no imobilizētajiem Krievijas aktīviem, tie nepalielinās Ukrainas parāda slogu.

Lai Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms varētu sākt darboties, būs jākoriģē centrālo vērtspapīru depozitāriju iemaksāto summu sadalījums, kas ir noteikts Padomes Lēmumā (KĀDP) 2024/1470 un Padomes Regulas (ES) Nr. 833/2014 XLI pielikumā. Komisija un Augstais pārstāvis gatavo tiesību aktu priekšlikumus īstenošanas aktiem, ar kuriem grozīs minēto sadalījumu. Turklāt, lai izlīdzinātu visa Ukrainai sniegtā Savienības budžeta atbalsta maksājumu profilu, var grozīt Ukrainas mehānisma maksājumu grafiku. Komisija uzrauga Ukrainai sniegtā finansiālā atbalsta kopapjomu un vajadzības gadījumā var sagatavot priekšlikumu grozīt minēto maksājumu grafiku.

Lai G7 varētu izpildīt kopīgo apņemšanos izsniegt šādus aizdevumus, izšķiroši būs turpmākie mēneši, jo tam ir nepieciešami koordinēti starptautiski centieni un cieša sadarbība starp starptautiskajiem partneriem. Priekšlikumi ir steidzami jāpieņem līdz oktobra beigām, lai līdz 2024. gada beigām Savienības aizdevumu varētu atbrīvot turpmākai izmaksāšanai pa daļām un būtu iespējams izmantot jau piešķirto garantiju no budžeta rezerves.

ES finansiālā palīdzība Ukrainai

Šis priekšlikums papildinās atbalstu, kas jau tiek sniegts. ES, tās dalībvalstis un Eiropas finanšu iestādes ir kopumā piešķīrušas dotācijas un aizdevumus vairāk nekā 118 miljardu EUR apmērā, atbalstot Ukrainas militāros centienus un valsts ekonomiku, palīdzot turpināt pamatpakalpojumu sniegšanu un piedāvājot agrīnu rekonstrukciju, humāno palīdzību un palīdzību tiem, kas bēg no kara. Militārās palīdzības ietvaros ES sniedz militāro atbalstu

6,1 miljarda EUR apmērā, izmantojot Eiropas Miera mehānismu, kura apjomu 2024. gadā palielinās ieņēmumi no imobilizētajiem Krievijas aktīviem. Kopējā summā ietilpst vairāk nekā 45 miljardi EUR, kas ir piešķirti vai garantēti no ES budžeta un ko izmanto budžeta atbalstam, kā arī humānajai un ārkārtas palīdzībai. Minētā summa ietver 25,2 miljardus EUR, kas izmaksāti, īstenojot četras makrofinansiālās palīdzības darbības nolūkā palīdzēt Ukrainai risināt steidzamas finansējuma vajadzības, un 12,2 miljardus EUR, kas līdz šim ir izmaksāti saskaņā ar Ukrainas mehānismu.

ES būtiskā makrofinansiālā palīdzība Ukrainai 2022. un 2023. gadā ir būtiski veicinājusi Ukrainas makroekonomikas stabilitāti. Publisko finanšu stabilizācija ļāva Ukrainai turpināt pamatpakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem, kā arī atbrīvot resursus nepieciešamajai militārajai aizsardzībai pret Krievijas agresiju. Tā arī sekmēja būtisku ekonomikas reformu īstenošanu. Ukrainas panākumi reformu īstenošanā ļāva 2024. gadā pieņemt Ukrainas mehānismu 50 miljardu EUR apmērā — tas ir vidēja termiņa instruments, kas ir izveidots, lai laikposmā līdz 2027. gadam Ukrainai būtu pastāvīgs, paredzams un elastīgs finansējuma avots, un vienlaikus nodrošinātu, ka Ukraina turpina būtiskas reformas, jo īpaši ņemot vērā tās virzību uz pievienošanos ES. Šajā sakarā Ukrainas iestādes pieņēma Ukrainas plānu — visaptverošu reformu programmu 2024.–2027. gadam. Mehānisma sniegtais finansējums palīdzēs Ukrainai turpināt valsts pārvaldi, sniegt būtiskākos sabiedriskos pakalpojumus un atbalstīt valsts atveseļošanu un rekonstrukciju. Ukrainas plāns ietver nozīmīgākās reformas un investīcijas, kas var veicināt ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi un piesaistīt investīcijas, lai palielinātu valsts izaugsmes potenciālu vidējā termiņā un ilgtermiņā. Paredzams, ka 2024. gadā vien no mehānisma I pīlāra izmaksās 16 miljardus EUR, galvenokārt ar nosacījumu, ka Ukrainas plāna pasākumi tiks īstenoti laikus un sekmīgi, kas padara to ne tikai par svarīgu finansējuma avotu, bet arī par galveno satvaru, kas balsta Ukrainas reformu centienus.

Šis priekšlikums paredz ārkārtas MFP, lai risinātu vajadzību pēc lielāka finansējuma. Šādu palīdzību sniegs paredzamā, nepārtrauktā, labi organizētā un savlaicīgā veidā, lai finansētu neatliekamās vajadzības, atjaunotu kritisko infrastruktūru un piedāvātu sākotnēju atbalstu ilgtspējīgai rekonstrukcijai pēc kara beigām, atbalstot Ukrainu ceļā uz integrāciju Eiropā. Finansējumu izmaksās, ja būs izpildīti priekšnosacījumi un politikas nosacījumi, kurus izklāstīs saprašanās memorandā starp Komisiju un Ukrainu (“saprašanās memorands”). Minētajiem nosacījumiem vajadzētu būt saskanīgiem ar Ukrainas plānā ietvertajiem kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem pasākumu posmiem.

ES ieguldījums ārkārtas MFP veidā nodrošinās Ukrainai fiskālo telpu, lai tā varētu pieņemt lēmumus par finansējamajiem izdevumiem atbilstoši tās vissteidzamākajām vajadzībām, to vidū atveseļošanai un rekonstrukcijai, kā arī pašaizsardzībai pret Krievijas agresijas karu. Šajā sakarā Ukrainai būtu lietderīgi apņemties veicināt sadarbību ar Savienību Ukrainas aizsardzības rūpniecības atveseļošanā, rekonstrukcijā un modernizācijā saskaņā ar Eiropas Aizsardzības industrijas programmas (EAIP) un citiem attiecīgu Savienības instrumentu mērķiem.

Lai nodrošinātu stabilu finansiālo pamatu, MFP aizdevums Ukrainai (tāpat kā MFP+ instruments un Ukrainas mehānisma aizdevuma daļa, no kuriem Ukrainai sniedz finansiālu atbalstu kopš 2023. gada) būtu jāpapildina ar garantiju no ES budžeta rezerves, t. i., budžeta telpas, kas pārsniedz daudzgadu finanšu shēmas (DFS) maksājumu maksimālo apjomu, bet nepārsniedz pašu resursu maksimālo apjomu. Tas nodrošinātu augsta līmeņa aizsardzību, sniegtu pārliecību ieguldītājiem un ļautu izvairīties no uzkrājumu veidošanas aizdevumiem

vai valsts garantiju piešķiršanas, kuru dēļ būtu jāmaina DFS apmērs vai maksimālie apjomi[8]. Tāpēc lēmums par jaunā MFP aizdevuma atbrīvošanu izmaksāšanai būtu jāpieņem līdz šā gada beigām.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

MFP darbības sniegtais atbalsts saskanēs ar darbībām, ko finansē saskaņā ar Regulu (ES) 2024/792[9], Regulu (ES) 2021/947[10] un Regulu (EK) Nr. 1257/96[11], un papildinās tās atbilstoši minēto instrumentu attiecīgajiem mērķiem, intervences loģikai un noteikumiem.

Konkrētāk, MFP aizdevums papildina atbalstu, ko ES sniedz saskaņā ar Ukrainas mehānismu. Īpaša uzmanība tiek pievērsta tam, lai MFP darbības un mehānisma īstenošana notiktu saskaņoti un abi procesi stiprinātu viens otra ietekmi. Konkrētāk, MFP aizdevuma atbrīvošana izmaksāšanai būs atkarīga no tā, vai ir sekmīgi izpildīti saprašanās memorandā noteiktie politikas nosacījumi, kas saskan ar kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem pasākumu posmiem, kuri ir norādīti pielikumā Padomes Īstenošanas lēmumam (ES) 2024/1447 par Ukrainas plāna novērtējuma apstiprināšanu[12] un visos grozījumos, kas tajā būs izdarīti līdz tam, kad stāsies spēkā saprašanās memorands. Turklāt MFP aizdevumam būtu jāpiemēro pareizas finanšu pārvaldības un kontroles mehānisms, ko izveidoja saskaņā ar Ukrainas mehānismu, kā arī tiesības, pienākumi un saistības, kas paredzētas Ukrainas mehānisma pamatnolīgumā (turpmāk tekstā "Pamatnolīgums") un kam būtu jānodrošina Savienības finanšu intereses.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Atbalsts, ko sniegs saskaņā ar Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu, būs saderīgs ar ierobežojošo pasākumu (sankciju) piemērošanu pret Krieviju. Tas arī atbildīs Eiropadomes 2024. gada 27. jūnija secinājumiem, kuros Komisija, Augstais pārstāvis un Padome tiek aicināti turpināt darbu, lai kopā ar G7 partneriem līdz gada beigām nodrošinātu Ukrainai papildu finansējumu tādu aizdevumu veidā, kuru apkalpošanai un atmaksai izmanto nākotnē gaidāmās ārkārtas ieņēmumu plūsmas, un tādējādi atbalstītu Ukrainas pašreizējās un turpmākās vajadzības pēc finansējuma militāriem, budžeta un rekonstrukcijas nolūkiem.

Turklāt kandidātvalsts statuss, ko Eiropadome piešķīra 2022. gada 23. jūnijā, un Eiropadomes sanāksmē 2023. gada 14. un 15. decembrī pieņemtais lēmums sākt pievienošanās sarunas ar Ukrainu stiprina Ukrainas apņēmību turpināt virzību uz Eiropu. Tāpēc visi ES pasākumi Ukrainas noturības un atveseļošanas atbalstam, to vidū Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms un MFP darbība, kas savukārt būs saskanīga ar minēto Ukrainas mehānismu un atbalstīs tā īstenošanu, atvieglos arī Ukrainas pirmspievienošanās procesa sākumposmu.

---

8 Tas ir iespējams, ņemot vērā grozījumus Padomes Regulā (ES, *Euratom*) 2020/2093 (2020. gada 17. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (OV L 433I, 22.12.2020., 11. lpp.). Minētie grozījumi ļauj iespējamās saistības, kas izriet no 2023. un 2024. gadā pieejamās finansiālās palīdzības Ukrainai, pielīdzināt finansiālajai palīdzībai dalībvalstīm.

9 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/792 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Ukrainas mehānismu.

10 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/947 (2021. gada 9. jūnijs), ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu "Eiropa pasaulē", groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 480/2009 (OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp.).

11 Padomes Regula (EK) Nr. 1257/96 (1996. gada 20. jūnijs) par humāno palīdzību (OV L 163, 2.7.1996., 1. lpp.).

12 Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2024/1447 (2024. gada 14. maijs) par Ukrainas plāna novērtējuma apstiprināšanu (OV L, 2024/1447, 24.5.2024.).

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

LESD 212. pants ir piemērots juridiskais pamats finansiālās palīdzības programmām, ko Savienība piešķir trešām valstīm, kuras nav jaunattīstības valstis, un to izmantoja kā juridisko pamatu arī iepriekšējiem MFP aizdevumiem.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Subsidiaritātes princips ir ievērots, jo dalībvalstis, darbojoties atsevišķi, nevar pietiekamā mērā apmierināt vajadzību pēc vienotas rīcības atbalsta sniegšanā Ukrainai un rīcības mēroga un ietekmes ziņā ES spēj to izdarīt labāk. Galvenie iemesli ir fiskālās spējas un budžeta ierobežojumi valsts līmenī un vajadzība pēc spēcīgas līdzekļu devēju koordinācijas, lai palielinātu atbalsta apjomu un efektivitāti, vienlaikus ierobežojot slogu Ukrainas iestāžu administratīvajai spējai, kas pašreizējos apstākļos ir ļoti noslogota. ES vislabāk spēj sniegt ārējo palīdzību Ukrainai steidzamu finansējuma vajadzību segšanai, jo īpaši nodrošināt izdevīgu īstermiņa un ilgtermiņa palīdzību aizdevumu un neatmaksājama finansiālā atbalsta veidā, kas būtu prognozējama, nepārtraukta, labi organizēta un savlaicīga.

• Proporcionalitāte

Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu un MFP darbību ierosina kā mērķorientētu reakciju uz Ukrainas īpašajiem apstākļiem, ko izraisījis Krievijas agresijas karš.

Ilgstošā neprovocētā un nepamatotā Krievijas militārā agresija prasa piešķirt Ukrainai papildu finansiālo palīdzību saskaņā ar šajā priekšlikumā aprakstītajiem mērķiem un kārtību.

Ierosinātais finansiālais atbalsts Ukrainai tiek uzskatīts par pietiekamu pēc apjoma, pamatojoties uz finansējuma vajadzību pieaugumu un vienlaikus ņemot vērā lielo nenoteiktību kara apstākļu dēļ.

Kopējā finansējuma summa, kas ir pieejama Ukrainai, izmantojot ārkārtas MFP darbību un atbilstīgos divpusējos aizdevumus, kurus apkalpos un atmaksās no nākotnē gaidāmajām ārkārtas ieņēmumu plūsmām ar Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma palīdzību, atbilst G7 iniciatīvai, kas nodrošina finansiālā sloga plašu starptautisku sadali starp partneriem, un nepārsniedz to, kas ir nepieciešams paredzētajam mērķim, lai atbalstītu prognozētās Ukrainas budžeta vajadzības.

• Juridiskā instrumenta izvēle

Regula ir piemērots instruments, jo tajā ir paredzēti tieši piemērojami noteikumi par to, kā ir jāīsteno Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms un makrofinansiālā palīdzība.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

• *Ex post* izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes

Priekšlikums seko virknei makrofinansiālās palīdzības darbību, kas Ukrainai sniegtas kopš 2015. gada. Agrākie *ex post* izvērtējumi par iepriekšējām Ukrainai sniegtās MFP darbībām ir parādījuši, ka kopumā tās bijušas ļoti būtiskas šīs palīdzības mērķu, finansējuma apjoma un politikas nosacījumu ziņā. MFP darbībām jo īpaši bija izšķiroša nozīme, palīdzot Ukrainai risināt maksājumu bilances problēmas un īstenot galvenās strukturālās reformas, kuru mērķis ir stabilizēt ekonomiku un palielināt tās ārējās pozīcijas ilgtspēju. Tās palīdzēja radīt fiskālos

ietaupījumus un finansiālus ieguvumus un veicināja papildu finansiālā atbalsta saņemšanu, kā arī vairoja ieguldītāju uzticēšanos. Tika konstatēts, ka ar MFP darbībām saistītie nosacījumi papildina saistītās SVF programmas. Tas radīja politiski pastiprinošu ietekmi, kas veicināja Ukrainas iestāžu mobilizāciju saistībā ar būtiskām reformām, jo īpaši struktūrpolitikas jomās, uz kurām mazāk attiecas citas starptautiskās līdzekļu devēju programmas.

MFP+ instruments 2023. gadā palielināja kopējo finansiālo atbalstu līdz maksimālajam līmenim — 18 miljardiem EUR — un palīdzēja Ukrainai segt tūlītējās finansējuma vajadzības 2023. gadā, izmantojot stabilu, paredzamu un apjomīgu finansiālā atbalsta instrumentu. Šim finansējumam bija būtiska nozīme makroekonomiskās stabilitātes saglabāšanā, un tā saņemšanai izvirzītie nosacījumi par reformu īstenošanu ļāva veikt plašus uzlabojumus valsts ekonomiskajā struktūrā. Konkrētāk, citastarp tika stiprināta Korupcijas apkarošanas specializētās prokuratūras neatkarība un uzlabota tiesu iestāžu darbība, piemēram, ieceļot korupcijas apkarošanas iestādes vadītāju un uzlabojot tiesnešu atlasi. Turklāt Ukraina uzlaboja bankrota un maksātnespējas regulējumu, kā arī panāca ievērojamu progresu virzībā uz efektīvāku energosistēmu un labākas uzņēmējdarbības vides veicināšanā.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Šis priekšlikums atbilst starptautiskās sabiedrības aicinājumiem saglabāt stingru apņemšanos palīdzēt Ukrainai apmierināt steidzamās īstermiņa finansējuma vajadzības, kā arī atbalstīt tās atveseļošanas un rekonstrukcijas ilgtermiņa prioritātes. Tas ir sagatavots, lai īstenotu G7 Apūlijas samitā 2024. gada 14. jūnijā pausto apņemšanos, proti, sākt iniciatīvu "Ārkārtas ieņēmumu paātrināšanas (*Extraordinary Revenue Acceleration, ERA*) aizdevumi Ukrainai", lai līdz 2024. gada beigām Ukrainai būtu pieejams papildu finansējums aptuveni 50 miljardu USD apmērā. Gatavojot šo priekšlikumu, Komisijas dienesti apspriedās ar starptautiskajām finanšu iestādēm un citiem līdzekļu devējiem — gan divpusējiem (dalībvalstis, G7 valstis u. c.), gan daudzpusējiem —, kuriem ir ievērojamas speciālās zināšanas, arī par Ukrainas ekonomiku. Komisija ir arī regulāri sazinājusies ar Ukrainas iestādēm.

Oficiāla apspriešanās ar ieinteresētajām personām nevarēja notikt, jo priekšlikums bija jāsagatavo steidzami, lai likumdevēji varētu to pieņemt laikus un tajā paredzēto pasākumu īstenošana varētu sākties vēl pirms 2024. gada beigām. Tas ļaus izmantot tās finansējuma iespējas, kuru termiņš beigsies 2024. gada beigās, kā arī rast risinājumu, lai apmierinātu jaunās un augošās ekonomiskās un finansiālās, kā arī atveseļošanas un rekonstrukcijas vajadzības, kuras ir izraisījis Krievijas agresijas karš. ES nodrošinās pienācīgu saziņu un publicitāti attiecībā uz Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma un MFP darbības mērķiem un pasākumiem, kas šajā sakarā ir veikti Ukrainā, Savienībā un citur.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Priekšlikuma pamatā ir 30 gadu pieredze makrofinansiālās palīdzības jomā, kā arī pieredze saistībā ar Savienības ārējās darbības atbalstu.

Komisija šo priekšlikumu balstīja uz rūpīgu Ukrainas finansiālo vajadzību un plašākas makrofinansiālās situācijas analīzi, kuras pamatā ir arī starptautisko finanšu iestāžu un citu kompetentu starptautisku iestāžu ieguldījums. Tas ietver regulāras diskusijas par jaunākajām prognozēm par Ukrainas finansējuma vajadzībām starptautiskos forumos, piemēram, G7 un Ukrainas līdzekļu devēju platformā, kā arī pastāvīgus tiešus kontaktus ar Ukrainas iestādēm.

- **Ietekmes novērtējums**

Tā kā šis ir steidzams priekšlikums, kura mērķis ir līdz gada beigām sniegt steidzamu palīdzību valstij, kurā notiek karš, veikt ietekmes novērtējumu nebija iespējams. *Ex ante*

novērtējumā par vajadzībām, kuras ierosināts segt ar aizdevumiem, ko atbalsta Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms (arī pati MFP darbība), citastarp ir izmantoti Starptautiskā Valūtas fonda jaunākie dati. MFP darbības sniegtajam atbalstam būtu jābalstās uz atziņām un sekmēm, kas gūtas MFP darbībās Ukrainā kopš 2015. gada, citastarp abās ārkārtas MFP darbībās 2022. gadā un MFP+ instrumenta īstenošanā 2023. gadā pastāvīgas karadarbības specifiskajos apstākļos. Turklāt MFP aizdevuma politikas nosacījumiem būtu jāsaskan ar pasākumu posmiem Ukrainas plānā un papildus jāstimulē tā īstenošana.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Priekšlikums nav saistīts ar normatīvo atbilstību un vienkāršošanu.

- **Pamattiesības**

Priekšnosacījums atbalsta saņemšanai no MFP aizdevuma ir tāds, ka Ukrainai ir jāturpina īstenot efektīvus demokrātiskus mehānismus, citastarp daudzpartiju parlamentāro sistēmu, nodrošināt tiesiskumu un garantēt cilvēktiesību ievērošanu — arī attiecībā uz minoritāšu pārstāvjiem.

Ukrainas iestāžu apņemšanās veikt reformas un stingra politiskā griba ir pozitīva zīme, ko jo īpaši apliecina kandidātvalsts statuss, ko Eiropadome tai piešķīra 2022. gada jūnijā, un Eiropadomes sanāksmē 2023. gada decembrī pieņemtais lēmums sākt pievienošanās sarunas ar Ukrainu, kā arī Ukrainas atkārtotās sekmes, pildot strukturālās politikas nosacījumus, kas tai bija izvirzīti saistībā ar nesenajām MFP darbībām, un Ukrainas plāna īstenošanas sākšana. Kopš Krievijas agresijas sākuma Ukrainas iestādes ir parādījušas iespaidīgu noturību un joprojām saglabā apņēmību īstenot šīs reformas pārredzamā veidā un darboties atbilstoši ES standartiem un atbilstoši valsts virzībai uz ES integrāciju.

Tādējādi tiek uzskatīts, ka MFP darbībai izvirzītais priekšnosacījums patlaban ir izpildīts. Vienlaikus minētā priekšnosacījuma pastāvīgu ievērošanu papildus nodrošinās īpaši nosacījumi aizdevuma līgumā, ko slēgs par MFP darbību. Tāds pats atbalsta saņemšanas priekšnosacījums ir izvirzīts Ukrainas plāna īstenošanā.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums pilnībā atbilst 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmas (DFS) maksimālajiem apjomiem.

Lai finansētu Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu, ir jākoriģē noteikumi par to, kā sadala finanšu iemaksu, ko centrālie vērtspapīru depozitāriji veic saskaņā ar Savienības noteiktajiem ierobežojošajiem pasākumiem. Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismam novirzītās summas veidos ārējos piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar Finanšu regulas 21. panta 5. punktu. Turklāt Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma finansēšanai var izmantot summas, kas saņemtas kā papildu finanšu iemaksas no dalībvalstīm, trešām valstīm vai citiem avotiem. Šādas iemaksas veidos ārējos piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar Finanšu regulas 21. panta 2. punkta attiecīgi a) apakšpunkta ii) punktu, d) apakšpunktu un e) apakšpunktu.

No ārkārtas MFP aizdevuma būs pieejams atbalsts līdz 35 miljardiem EUR, ko izsniegs nedalāmu aizdevumu veidā un kas būs pieejams izmaksāšanai līdz 2024. gada 31. decembrim. Lai to saņemtu, Ukrainai 2024. gadā ir jāizpilda attiecīgie nosacījumi.

Līdzekļus var izmaksāt vienā vai vairākos maksājumos. Visi šādi maksājumi būs jāizmaksā, vēlākais, līdz 2025. gada 31. decembrim.

Sīkāka informācija par ietekmi uz budžetu ir sniegta šim priekšlikumam pievienotajā tiesību akta priekšlikuma finanšu pārskatā.

5. CITI ELEMENTI

• Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība

Lai īstenotu Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu, Komisija noslēgs ar Ukrainu nolīgumu, kurā būs izklāstīti neatmaksājamā finansiālā atbalsta saņemšanas un izmantošanas nosacījumi un saistības.

Papildus Eiropas Savienībai būtu jāpiešķir Ukrainai ārkārtas MFP aizdevums, tādējādi piedaloties Ukrainas starptautisko partneru centienos segt tās budžeta vajadzības, jo īpaši saskaņā ar G7 valstu vadītāju pausto 2024. gada jūnijā Apūlijā. Atbalsts palīdzēs segt Ukrainas atlikušo ārējā finansējuma deficītu 2024.–2025. gadā, un to ir plānots piešķirt kā vienu maksājumu ar iespēju izmaksāt pa daļām. Maksājums tiks atbrīvots izmaksāšanai ar nosacījumu, ka tiks sekmīgi izpildīti politikas nosacījumi, par kuriem ir panākta vienošanās saprašanās memorandā un kuri ir minēti šajā priekšlikumā. Komisija cieši sadarbosies ar valsts iestādēm, lai uzraudzītu attiecīgās norises un saprašanās memorandā saskaņoto prasību un politikas nosacījumu ievērošanu. Atbalstu pārvaldīs Komisija. Atbilstoši Finanšu regulai piemēros īpašus noteikumus par krāpšanas un citu pārkāpumu novēršanu, kā paredzēts noslēgtajā Ukrainas mehānisma Pamatnolīgumā. Turklāt MFP aizdevumam piemēros pārvaldības un kontroles sistēmas, kas ierosinātas saskaņā ar Ukrainas plānu, kura izveidošanu paredz Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 29. februāra Regula (ES) 2024/792, ar ko izveido Ukrainas mehānismu.

Visbeidzot, Komisija iesniegs Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu (arī izvērtējumu) par to, kā tiek īstenots Savienības atbalsts Ukrainai saskaņā ar Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu un MFP darbību. Ne vēlāk kā 2027. gada 31. decembrī Komisija iesniegs Eiropas Parlamentam un Padomei *ex post* izvērtējuma ziņojumu, kurā novērtēti saskaņā ar MFP darbību izmaksātā Savienības atbalsta rezultāti un efektivitāte un tas, kādā mērā MFP darbība ir veicinājusi atbalsta mērķu sasniegšanu.

• Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums

Regulas I nodaļa attiecas uz vispārīgiem noteikumiem:

— 1. pantā ir noteikts regulas priekšmets, proti, Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma izveide un ārkārtas makrofinansiālas palīdzības sniegšana Ukrainai;

— 2. pantā ir sniegtas regulā izmantotās definīcijas.

Regulas II nodaļa attiecas uz Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu:

— 3. pantā ir noteikts Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma mērķis;

— 4. pantā ir aprakstīta atbalsta finansēšana saskaņā ar Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu, arī veidi, kā dalībvalstis un ieinteresētās trešās valstis un trešās personas var sniegt ieguldījumu Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismā;

— 5. pantā ir aprakstīts saskaņā ar Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu pieejamais atbalsts;

— 6. pantā ir noteikti atbilstības kritēriji, kurus Komisija izmantos, vērtējot divpusēja aizdevuma atbilstību Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismam, un ir paredzēts, ka divpusējo aizdevumu atbilstību minētajam mehānismam apstiprina Komisija;

— 7. pantā ir noteikts, ka Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma īstenošanai Komisija noslēgs ar Ukrainu *ULCM* nolīgumu un sniegs informāciju par tā saturu un grozīšanu;

— 8. pantā ir noteikta kārtība, kādā atbrīvo izmaksai atbalstu, ko sniedz saskaņā ar Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu.

Regulas III nodaļa attiecas uz ārkārtas makrofinansiālo palīdzību:

— 9. pantā ir aprakstīts atbalsts, kas pieejams saskaņā ar Savienības makrofinansiālo palīdzību, citastarp šāda atbalsta veids, īstenošana un pieejamība;

— 10. pantā ir noteikta Savienības makrofinansiālās palīdzības summa;

— 11. pantā ir noteikta prasība par atbilstību makrofinansiālās palīdzības izmaksas priekšnosacījumiem;

— 12. pantā ir noteikts, ka Komisija noslēdz saprašanās memorandu ar Ukrainu, un ir sniegta informācija par tā saturu un termiņiem;

— 13. pantā ir izklāstīti nosacījumi un kārtība, kādā MFP aizdevumu atbrīvo izmaksai;

— 14. pantā Komisija tiek pilnvarota Savienības vārdā aizņemties nepieciešamos līdzekļus kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm;

— 15. pantā ir reglamentēts MFP aizdevuma līgums un tā saturs;

— 16. pantā ir reglamentēta pārvaldība, izmantojot komiteju procedūras.

Regulas IV nodaļa attiecas uz nobeiguma noteikumiem:

— 17. pantā ir reglamentēta informācijas sniegšana Eiropas Parlamentam un Padomei;

— 18. pantā ir reglamentēta stāšanās spēkā.

2024/0234 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko izveido Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu un sniedz ārkārtas makrofinansiālu palīdzību Ukrainai

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 212. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Kopš 2022. gada 24. februārī sākās neprovocētais un nepamatotais Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, Savienība, tās dalībvalstis un Eiropas finanšu iestādes ir mobilizējušas vēl nepieredzētu atbalstu Ukrainas ekonomiskajai, sociālajai un finansiālajai noturībai. Minētais atbalsts apvieno atbalstu no Savienības budžeta, citastarp ārkārtas makrofinansiālu palīdzību, un Eiropas Investīciju bankas (EIB) un

Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas (ERAB) atbalstu, ko pilnībā vai daļēji garantē no Savienības budžeta, kā arī turpmāku finansiālo atbalstu no dalībvalstīm.

(2) Savienības makrofinansiālās palīdzības sniegšana saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/2463[13] par summu līdz 18 miljardiem EUR tika atzīta par pienācīgu veidu, kā 2023. gadā novērst Ukrainas finansējuma deficītu, un palīdzēja mobilizēt ievērojamu finansējumu no citiem līdzekļu devējiem un starptautiskajām finanšu iestādēm. Tas bija būtisks faktors, kas izšķirīgā laikā veicināja Ukrainas makroekonomisko un finansiālo noturību.

(3) Ukrainas mehānismu 2024. gada 29. februārī izveidoja ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/792[14] kā ārkārtas vidēja termiņa instrumentu, kas, nodrošinot koordināciju un efektivitāti, apvieno divpusējo atbalstu, ko Savienība sniedz Ukrainai. Laikposmā no 2024. līdz 2027. gadam Ukrainas mehānisms palīdz apmierināt Ukrainas finansējuma vajadzības un sekmē Ukrainas atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzību nodrošināšanu, vienlaikus atbalstot Ukrainas reformu centienus tās virzībā uz pievienošanos Savienībai. Ukrainas mehānisms ir īstenojis praksē Savienības nelokāmo apņemšanos sniegt nepārtrauktu finansiālu atbalstu Ukrainai un tās iedzīvotājiem.

(4) Krievijas agresijas karš pret Ukrainu ir radījis Ukrainai milzīgus zaudējumus, un 2023. gada 31. decembrī aplēstās atveseļošanas un rekonstrukcijas izmaksas bija 486 miljardi USD[15]. Turklāt Ukraina ir zaudējusi piekļuvi starptautiskajiem finanšu tirgiem, un tās publiskie ieņēmumi ir ievērojami sarukuši, savukārt publiskie izdevumi ir būtiski palielinājušies. Ņemot vērā iepriekš minēto, var secināt, ka turpmākajos gados tai būs vajadzīgs finansējums ļoti lielā apmērā.

(5) Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) 2023. gada 30. martā vienojās ar Ukrainu par četru gadu programmu 15,6 miljardu USD apmērā saskaņā ar Paplašinātās finansēšanas mehānismu (PFM), lai saglabātu ekonomikas un finanšu stabilitāti laikā, kad valda ārkārtīgi liela nenoteiktība, atjaunotu parāda atmaksājamību un veicinātu reformas, kas atbalsta Ukrainas atveseļošanu pēc kara beigām. Minētā programma kopā ar G7 valstu vadītāju, Savienības un citu līdzekļu devēju apliecinājumiem par finansējuma piešķiršanu ir paredzēta, lai risinātu Ukrainas maksājumu bilances finansējuma vajadzības un atjaunotu vidēja termiņa ārējo dzīvotspēju. Līdz šim Ukrainā ir sekmīgi pabeigtas četras PFM pārskatīšanas, kas apliecina Ukrainas iestāžu nelokāmo apņemšanos veikt reformas un īstenot piesardzīgu politiku. Saskaņā ar SVF aplēsēm pamatscenārija gadījumā kopējais finansējuma deficīts programmas periodā būs 121,9 miljardi USD.

(6) Ņemot vērā ārkārtīgi lielo nenoteiktību par nākotni, programmas ceturtās pārskatīšanas laikā SVF iesniedza arī atjauninātu negatīvo scenāriju, kurā ņemti vērā ekonomikas satricinājumi, ko radītu karadarbības pastiprināšanās 2025. gadā. Ņemot vērā šādas situācijas negatīvo ietekmi uz ekonomikas sentimentu, migrāciju, energoapgādes problēmu saasināšanos, eksporta jaudu sarukumu un jo īpaši uz aizsardzības izdevumiem, saskaņā ar minēto negatīvo scenāriju kopējais finansējuma deficīts SVF

---

13 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2463 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido instrumentu atbalsta sniegšanai Ukrainai 2023. gadā (makrofinansiālā palīdzība +) (OV L 322, 16.12.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj).

14 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/792 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Ukrainas mehānismu (OV L, 2024/792, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

15 *Ukraine — Third Rapid Damage and Needs Assessment* (*RDNA3*); 2022. gada februāris–2023. gada decembris.

programmas periodā varētu palielināties līdz 140,7 miljardiem USD. Ņemot vērā pastāvīgu intensīvu karadarbību un postījumus, ko Ukrainas kritiskajai civilajai infrastruktūrai ir nodarījuši Krievijas agresora aizvien biežākie plaša mēroga uzbrukumi, Ukrainai ir jāmobilizē ievērojami papildu resursi, lai finansētu budžeta un atveseļošanas un rekonstrukcijas ilgtermiņa prioritātes. Ņemot vērā iepriekš minēto un faktu, ka resursi, ko jau nodrošina Savienība un citi līdzekļu devēji un organizācijas, arī SVF, joprojām ir nepietiekami atlikušā finansējuma deficīta segšanai, Savienībai būtu jāturpina sniegt pienācīgu palīdzību.

(7) G7 valstu vadītāji 2024. gada 14. jūnija paziņojumā atkārtoti apliecināja nelokāmu atbalstu Ukrainai un stingru apņemšanos palīdzēt Ukrainai apmierināt steidzamās īstermiņa finansējuma vajadzības, kā arī atbalstīt tās ilgtermiņa atveseļošanas un rekonstrukcijas prioritātes. Šajā nolūkā G7 valstu vadītāji paziņoja, ka sāks iniciatīvu "Ārkārtas ieņēmumu paātrināšanas aizdevumi Ukrainai", lai līdz 2024. gada beigām Ukrainas militārajām, budžeta un rekonstrukcijas vajadzībām būtu pieejams papildu finansējums aptuveni 50 miljardu USD apmērā. G7 valstu vadītāji paziņoja par savu nodomu nodrošināt finansējumu, kura apkalpošanai un atmaksai izmantos nākotnē gaidāmās ārkārtas ieņēmumu plūsmas no Eiropas Savienībā un citās attiecīgajās jurisdikcijās turēto Krievijas valsts aktīvu imobilizācijas.

(8) Eiropadome 2024. gada 27. jūnija secinājumos aicināja Komisiju, Augsto pārstāvi un Padomi vienlaikus risināt visus attiecīgos juridiskos un finansiālos aspektus un turpināt darbu, lai kopā ar G7 partneriem līdz gada beigām nodrošinātu Ukrainai papildu finansējumu tādu aizdevumu veidā, kuru apkalpošanai un atmaksai izmanto nākotnē gaidāmās ārkārtas ieņēmumu plūsmas, kas ir G7 valstu vadītāju apspriestais risinājums, kā atbalstīt Ukrainas pašreizējās un turpmākās vajadzības pēc finansējuma militāriem, budžeta un rekonstrukcijas nolūkiem. Eiropadome arī norādīja, ka, ievērojot Savienības tiesību aktus, Krievijas aktīviem būtu jāpaliek imobilizētiem līdz tam, kad Krievija pārtrauks agresijas karu pret Ukrainu un kompensēs Ukrainai kara radīto kaitējumu.

(9) Tā kā Krievija turpina agresiju pret Ukrainu, ir jānodrošina, ka Ukrainai tiek sniegts pietiekams un nepārtraukts finansiālais atbalsts. Šajā nolūkā būtu jāizveido Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms, lai sniegtu Ukrainai neatmaksājamu finansiālu atbalstu ar mērķi palīdzēt valstij atmaksāt Ukrainas atbalstam piešķirtos aizdevumus. Minētajam Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismam būtu jāsaņem resursi, citastarp no ārkārtas peļņas, kas nākotnē tiks gūta no imobilizētajiem Krievijas aktīviem, un būtu regulāri jāizmaksā šādi resursi Ukrainai, lai segtu aizdevumu pamatsummu, procentus un visas citas ar aizdevumiem saistītās izmaksas. Turklāt, lai Savienība pati varētu tieši palīdzēt Ukrainai apmierināt tās finansējuma vajadzības, Savienībai būtu ar Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma atbalstu jāsniedz Ukrainai ārkārtas makrofinansiāla palīdzība ("MFP").

(10) Padomes Lēmumā (KĀDP) 2024/1470[16], ar ko groza Lēmumu 2014/512/KĀDP, ir norādīts, ka "[i]erobežojošajiem pasākumiem, kas saistīti ar tādu darījumu aizliegumu, kuri saistīti ar Krievijas Centrālās bankas aktīvu un rezervju pārvaldību, būtu jāpaliek spēkā līdz brīdim, kad Krievija pārtrauc agresijas karu pret Ukrainu un kompensē Ukrainai šā kara radīto kaitējumu".

[16] Padomes Lēmums (KĀDP) 2024/1470 (2024. gada 21. maijs), ar ko groza Lēmumu 2014/512/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV L, 2024/1470, 22.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1470/oj).

(11) Padome 2024. gada 21. maijā grozīja Padomes Regulu (ES) Nr. 833/2014[17], lai būtu iespējams īstenot dažus no Lēmumā (KĀDP) 2024/1470 paredzētajiem pasākumiem. Minētie pasākumi ietver noteikumus par to, kādā veidā, rīkojoties atbilstoši piemērojamām līgumsaistībām un saskaņā ar Savienības un starptautiskajām tiesībām un koordinējot to ar partneriem, neto peļņa, kas gūta no neparedzētiem un ārkārtas ieņēmumiem, kuri uzkrājas centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem Lēmuma 2014/512/KĀDP[18] 1.a panta 4. punktā un Regulas (ES) Nr. 833/2014 5.a panta 4. punktā noteiktā aizlieguma īstenošanas rezultātā, būtu jānovirza Ukrainas atbalstam, citastarp izmantojot Savienības programmas, ko finansē no Savienības budžeta. Proti, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem, kuru turējumā ir Krievijas Centrālās bankas aktīvi un rezerves, kuru kopējā vērtība pārsniedz 1 miljonu EUR, ir jāmaksā Savienībai finanšu iemaksa 99,7 % apmērā no neto ārkārtas peļņas, kas gūta no Krievijas aktīvu imobilizācijas un uzkrājas kopš 2024. gada 15. februāra.

(12) Šādas iemaksas ir jāveic, kamēr ir spēkā ierobežojošie pasākumi, kas saistīti ar tādu darījumu aizliegumu, kuri saistīti ar Krievijas Centrālās bankas aktīvu un rezervju pārvaldību, t. i., līdz tam, kad Krievija pārtrauks agresijas karu pret Ukrainu un kompensēs Ukrainai šā kara radīto kaitējumu.

(13) Procentuālā daļa, ko izmanto, lai noteiktu summas, kas centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem ir jāmaksā kā finanšu iemaksa, ko paredzēts novirzīt Ukrainas atbalstam, izmantojot Savienības programmas, kā izklāstīts Lēmumā (KĀDP) 2014/512, [..] tika koriģēta, mainot to uz [..] %. Tajā pašā dienā Padomes Regulas (ES) Nr. 833/2014 XLI pielikumā noteikto veidu, kā sadala finanšu iemaksas summas, kas iemaksātas Savienības budžetā kā ārējie piešķirtie ieņēmumi, koriģēja, lai piešķirtu Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismam [..] % no attiecīgās iemaksas. Tādējādi Savienība ir veikusi nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka turpmāk finanšu iemaksas izmantos Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma vajadzībām.

(14) Ārkārtas ieņēmumus, kas gūti no imobilizētajiem Krievijas valsts aktīviem, kuri atrodas turējumā citās attiecīgajās jurisdikcijās ārpus Eiropas Savienības, arī var piešķirt Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma atbalstam. Šajā nolūkā būtu jāparedz iespēja trešām valstīm vai citiem avotiem veikt iemaksas Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismā. Turklāt dalībvalstis var brīvprātīgi veikt iemaksas Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismā, jo īpaši no ieņēmumiem, kas valstij uzkrājušies no imobilizētajiem Krievijas valsts aktīviem. Šīs iemaksas būtu jāuzskata par ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046[19] ("Finanšu regula") 21. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punkta, d) apakšpunkta un e) apakšpunkta nozīmē. Turklāt trešās valstis var tieši izmantot ārkārtas ieņēmumus, kas gūti no Krievijas valsts aktīvu imobilizācijas to

---

17 Padomes Regula (ES) Nr. 833/2014 (2014. gada 31. jūlijs) par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV L 229, 31.7.2014., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj).

18 Padomes Lēmums 2014/512/KĀDP (2014. gada 31. jūlijs) par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV L 229, 31.7.2014., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2014/512/oj).

19 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj).

jurisdikcijā, lai samazinātu jebkura attiecīgā Ukrainai piešķirtā divpusējā aizdevuma atmaksas vajadzības un tādējādi atbalstītu Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu, samazinot kopējo atbalsta līmeni, kas būtu nepieciešams konkrētajam aizdevumam.

(15) Atbalstam no Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma vajadzētu būt pieejamam, lai segtu aizdevuma pamatsummu, procentus un visas citas izmaksas, kas ir saistītas ar aizdevumu, ko Ukraina saņēmusi, parakstot MFP aizdevuma līgumu, kā arī saskaņā ar divpusējā aizdevuma līgumiem ar aizdevējiem, kuri piedalās G7 iniciatīvā "Ārkārtas ieņēmumu paātrināšanas aizdevumi Ukrainai", kā paredzēts paziņojumā, kuru G7 valstu vadītāji pieņēma 2024. gada 14. jūnijā Apūlijā.

(16) Atbalsts no Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma būtu jādara pieejams un jāsniedz veidā, kas nodrošina vienlīdzīgu piekļuvi gan divpusējiem aizdevējiem, gan Savienības ārkārtas MFP aizdevumam. Tāpēc nebūtu jāuzskata, ka ar starpnieka palīdzību izsniegti divpusēji aizdevumi ir neatbilstīgi šīs regulas mērķiem. Neatmaksājamais finansiālais atbalsts būtu jāpiešķir Ukrainai MFP aizdevumu un atbilstīgo divpusējo aizdevumu atmaksai atbilstoši attiecīgā aizdevuma pamatsummas proporcijai kopsummā, ko veido MFP aizdevuma un visu atbilstīgo divpusējo aizdevumu pamatsummas. Tiklīdz Ukraina ir pilnībā atmaksājusi attiecīgos aizdevumus, arī procentus un visas citas ar aizdevumu saistītās izmaksas, minētais sadalījums būtu atkārtoti jākoriģē, lai nodrošinātu resursu turpmāku piešķiršanu atlikušajiem aizdevumiem atbilstoši MFP aizdevuma vai atbilstīgā divpusējā aizdevuma pamatsummas proporcijai kopsummā, ko veido visu atlikušo aizdevumu pamatsummas. Par katra aizdevuma pamatsummu būtu jāuzskata sākotnējā pamatsumma atbilstoši saistībām attiecīgajā aizdevuma dokumentācijā, neņemot vērā citus faktorus, piemēram, atmaksātās summas, papildu finansējumu vai kapitalizētās summas.

(17) Lai nodrošinātu Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma spēju ātri un efektīvi atbalstīt divpusēju aizdevēju piešķirtos divpusējos aizdevumus, Komisijai būtu jānovērtē un attiecīgā gadījumā jāapstiprina atbalsta sniegšana divpusējiem aizdevumiem, ko plāno piešķirt aizdevēji, kuri piedalās G7 iniciatīvā "Ārkārtas ieņēmumu paātrināšanas aizdevumi Ukrainai". Komisijai būtu jāuzrauga šādu divpusēju aizdevuma līgumu stāšanās spēkā jau tad, kad ir sagatavots tikai attiecīgo līgumu projekts vai tie vēl nav stājušies spēkā. Lai nodrošinātu divpusēju aizdevumu savlaicīgu izmaksu Ukrainai, divpusējo aizdevumu līgumi būtu jāiesniedz Komisijai līdz 2025. gada 1. jūnijam un tiem būtu jāstājas spēkā līdz 2025. gada 30. jūnijam.

(18) No Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma piešķiramais atbalsts būtu jāatbrīvo izmaksāšanai, ja ir izpildīti priekšnosacījumi, proti, ja Komisija un Ukraina ir noslēgušas nolīgumu, kurā detalizēti izklāstīti minētā mehānisma īstenošanas noteikumi, un ja Komisija ir sniegusi pozitīvu vērtējumu par Ukrainas iesniegto neatmaksājamā finansiālā atbalsta pieprasījumu. Ukrainai būtu jāsniedz Komisijai nepieciešamā informācija, lai nodrošinātu, ka Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms atbalsta divpusējus aizdevumus apmērā, kas nepārsniedz kopējo summu, kura pienākas attiecīgajam divpusējam aizdevējam. Pienācīgi pamatotu iemeslu dēļ Komisija izņēmuma kārtā varētu vērtēt arī divpusējo aizdevēju iesniegtos maksājuma pieprasījumus.

(19) Papildus atbalstam saskaņā ar Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu būtu jāpiešķir ārkārtas MFP aizdevums, lai atbalstītu makrofinansiālo stabilitāti Ukrainā un mazinātu ārējā finansējuma nepietiekamību, jo īpaši nolūkā segt valsts finansējuma

vajadzības. Ņemot vērā šo finansējuma vajadzību steidzamību, MFP aizdevumam vajadzētu būt pieejamam 2024. gadā.

(20) MFP būtu jāsniedz atbalsts aizdevuma veidā apmērā līdz 35 miljardiem EUR. Lai apmierinātu iespējamos pieprasījumus sniegt atbalstu divpusējiem aizdevumiem no Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma, vienlaikus nodrošinot saskaņā ar šo regulu pieejamā Savienības atbalsta pareizu finanšu pārvaldību, MFP aizdevuma summa būtu jākoriģē, ņemot vērā divpusējos aizdevumus Ukrainai, kas apstiprināti kā atbilstīgi Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismam, un arī pamatsummu, par kuras piešķiršanas plāniem trešās valstis ir paziņojušas Komisijai saskaņā ar G7 iniciatīvu "Ārkārtas ieņēmumu paātrināšanas aizdevumi Ukrainai". Minētā korekcija būtu jāveic, ja kopējā summa, ko veido visi aizdevumi, par kuriem ir iesniegti atbalsta pieprasījumi saskaņā ar šo regulu, pārsniedz 45 miljardus EUR.

(21) Atbalstam, ko sniedz Ukrainai no MFP aizdevuma, būtu jāpapildina Savienības atbalsts, ko sniedz saskaņā ar Regulu (ES) 2024/792. Kad vien tas ir iespējams, Komisijai būtu jācenšas līdz minimumam samazināt Ukrainai uzlikto administratīvo un ziņošanas slogu.

(22) Atbalsts Ukrainai no MFP aizdevuma būtu jādara pieejams ar priekšnosacījumu, ka Ukraina saglabā un turpina īstenot efektīvus demokrātiskus mehānismus, arī daudzpartiju parlamentāro sistēmu, nodrošina tiesiskumu un garantē cilvēktiesību ievērošanu, citastarp attiecībā uz minoritāšu pārstāvjiem. Minētais priekšnosacījums būtu jāpiemēro arī pieprasījumiem par izmaksu saņemšanu no Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma, jo tie attiecas uz MFP aizdevumu. Tas pats priekšnosacījums attiecas uz atbalstu, ko sniedz saskaņā ar Regulu (ES) 2024/792, un Komisijai būtu jāveic abu instrumentu kopīgs novērtējums.

(23) Komisijai būtu pienācīgi jāņem vērā Padomes Lēmums 2010/427/ES[20] un attiecīgā gadījumā Eiropas Ārējās darbības dienesta līdzdalība.

(24) Būtu jānosaka, ka šajā regulā paredzēto MFP aizdevumu piešķir, ja ir izpildīti politikas nosacījumi, kas tiks izklāstīti saprašanās memorandā starp Komisiju un Ukrainu ("saprašanās memorands"). Minētajiem nosacījumiem vajadzētu būt saskanīgiem ar kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem pasākumu posmiem, kas norādīti pielikumā Padomes Īstenošanas lēmumam (ES) 2024/1447[21] un visos grozījumos, kas tajā būs izdarīti līdz saprašanās memoranda pieņemšanai. Turklāt saprašanās memorandā būtu jāiekļauj Ukrainas apņemšanās veicināt sadarbību ar Savienību Ukrainas aizsardzības industrijas atveseļošanā, rekonstrukcijā un modernizācijā saskaņā ar Eiropas Aizsardzības industrijas programmas (EAIP) un citu attiecīgo Savienības programmu mērķiem. Būtu jāveic arī nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu, ka divpusējo aizdevumu, arī ārkārtas MFP aizdevuma, piešķiršanu saskaņo ar pārējiem līdzekļu devējiem un tā papildina to nodrošinātos līdzekļus. Šajā sakarā būtu jāizmanto Ukrainas līdzekļu devēju platforma, kas ir jau izveidots forums, kurā notiek šādi kontakti.

(25) Lai nodrošinātu vienotus īstenošanas nosacījumus un panāktu efektivitāti, Komisija būtu jāpilnvaro risināt ar Ukrainas iestādēm sarunas par šādiem nosacījumiem

---

[20] Padomes Lēmums 2010/427/ES (2010. gada 26. jūlijs), ar ko nosaka Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību (OV L 201, 3.8.2010., 30. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj).

[21] Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2024/1447 (2024. gada 14. maijs) par Ukrainas plāna novērtējuma apstiprināšanu (OV L, 2024/1447, 24.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

dalībvalstu pārstāvju komitejas uzraudzībā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011[22]. Ņemot vērā to, cik liela ietekme var būt palīdzībai, kas pārsniedz 90 miljonus EUR, ir lietderīgi paredzēt, ka attiecībā uz darbībām, kuras pārsniedz minēto robežvērtību, ir jāizmanto pārbaudes procedūra. Ņemot vērā apmēru, kādā Savienība plāno sniegt makrofinansiālu palīdzību Ukrainai, saprašanās memoranda pieņemšanai, kā arī palīdzības samazināšanai vai atcelšanai būtu jāpiemēro pārbaudes procedūra.

(26) MFP aizdevuma izmaksāšanai vienā maksājumā vajadzētu būt atkarīgai no tā, vai Komisija pozitīvi novērtē Ukrainas iesniegto līdzekļu pieprasījumu. SM izklāstīto politikas nosacījumu novērtējums nedrīkstētu ietekmēt citu Savienības programmu un instrumentu saskaņoto nosacījumu izpildes novērtējumu.

(27) Ņemot vērā pareizas finanšu pārvaldības principu, kā arī ar mērķi atvieglot Ukrainas iestāžu likviditātes pārvaldību un garantēt paredzamību, Komisijai būtu jānodrošina, ka daļas tiek izmaksātas visa 2024. un 2025. gada laikā, pēc iespējas izvairoties no būtiskām izmaksāto summu izmaiņām katrā atsevišķā ceturksnī. Attiecīgā gadījumā minēto daļu izmaksa būtu jāsaskaņo ar Ukrainas mehānisma I pīlāra aizdevuma vai neatmaksājamā finansiālā atbalsta izmaksas grafiku saskaņā ar Regulu (ES) 2024/792. Turklāt ir lietderīgi paredzēt iespēju atkārtoti novērtēt Ukrainas finansējuma vajadzības un samazināt vai atcelt aizdevumu veidā sniegto atbalstu, ja laikposmā, kad ir pieejams atbalsts saskaņā ar MFP, minētās vajadzības būtiski samazinās salīdzinājumā ar sākotnējām prognozēm.

(28) Aizdevuma līgumā, kas jānoslēdz starp Komisiju un Ukrainas iestādēm, būtu jāietver noteikumi, kas ir saskaņoti ar tiesībām, atbildību un pienākumiem, kuri paredzēti Pamatnolīgumā, kas minēts 9. pantā Regulā (ES) 2024/792 un stājās spēkā 2024. gada 20. jūnijā. Tas nodrošinās, ka Savienības finansiālās intereses, kas saistītas ar Savienības ārkārtas makrofinansiālo palīdzību, tiek efektīvi aizsargātas, veicot atbilstīgus pasākumus, lai novērstu un apkarotu krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus saistībā ar minēto palīdzību. Saskaņā ar Finanšu regulu tas arī piešķirs Komisijai, *OLAF*, Eiropas Revīzijas palātai un attiecīgā gadījumā Eiropas Prokuratūrai nepieciešamās tiesības un piekļuvi, citastarp no trešām personām, kas iesaistītas Savienības līdzekļu apgūšanā ārkārtas makrofinansiālās palīdzības pieejamības periodā un pēc tā. Atbilstoši Pamatnolīgumā paredzētajām procedūrām Ukrainai būtu arī jāziņo Komisijai par pārkāpumiem saistībā ar līdzekļu izmantošanu.

(29) Ņemot vērā Ukrainas finansējuma vajadzības, ir lietderīgi organizēt finansiālo palīdzību saskaņā ar Finanšu regulas 220.a pantā paredzēto diversificēto finansēšanas stratēģiju, kas tajā noteikta, kā vienota finansēšanas metode, kura, paredzams, uzlabos Savienības obligāciju likviditāti un Savienības emisijas pievilcību un rentabilitāti.

(30) Atkāpjoties no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/947[23] 31. panta 3. punkta, finanšu saistības no aizdevumiem saskaņā ar šo regulu nebūtu jāatbalsta ar

---

[22] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

[23] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/947 (2021. gada 9. jūnijs), ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu "Eiropa pasaulē", groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 480/2009 (OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

Ārējās darbības garantiju, kas izveidota ar minēto regulu. Atbalstam aizdevumu veidā, ko sniedz saskaņā ar šo regulu, vajadzētu būt finansiālai palīdzībai Finanšu regulas 220. panta 1. punkta nozīmē. Ņemot vērā to, ka finansiālā palīdzība MFP aizdevuma veidā ir pieejama 2024. gadā un ir atļauta saskaņā ar Finanšu regulas 220. panta 1. punktu, ir lietderīgi saskaņā ar Padomes Regulas (ES, *Euratom*) 2020/2093[24] 2. panta 3. punktu izmantot finansiālās palīdzības Ukrainai garantiju, pārsniedzot daudzgadu finanšu shēmas (DFS) maksimālās robežvērtības un nepārsniedzot Padomes Lēmuma (ES, *Euratom*) 2020/2053[25] 3. panta 1. un 2. punktā minētās maksimālās robežvērtības. Apsverot finanšu riskus un budžeta segumu, nebūtu jāveido uzkrājumi atbalstam aizdevumu veidā saskaņā ar šo regulu, kas garantējami, pārsniedzot DFS maksimālās robežvērtības, un, atkāpjoties no Finanšu regulas 211. panta 1. punkta, nebūtu jānosaka uzkrājumu likme.

(31) Ņemot vērā Krievijas agresijas kara izraisīto sarežģīto situāciju Ukrainā un lai atbalstītu Ukrainas ilgtermiņa stabilitāti, ir lietderīgi, ka Savienība piešķir Ukrainai aizdevumu ar ļoti izdevīgiem nosacījumiem uz pietiekami ilgu laiku, lai nodrošinātu spēju sniegt garantiju pārsniedzot maksimālās robežvērtības.

(32) Atbalsts, ko Savienība piešķir Ukrainai saskaņā ar šo regulu, būtu jāpārvalda Komisijai.

(33) Lai nodrošinātu to, ka Eiropas Parlaments un Padome spēj sekot šīs regulas īstenošanai, Komisijai šīs iestādes būtu regulāri jāinformē par norisēm saistībā ar minēto atbalstu un jāsniedz tām attiecīgie dokumenti.

(34) Lai nodrošinātu ar šo regulu izveidotās kārtības pastāvīgu efektivitāti, Komisijai būtu regulāri jāpārskata tās atbilstība un jāziņo Eiropas Parlamentam un Padomei, tādējādi garantējot pārredzamību un pārskatatbildību.

(35) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Šīs pilnvaras būtu jāīsteno atbilstoši Regulai (ES) Nr. 182/2011.

(36) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, piešķirt atbalstu Ukrainai finansējuma vajadzību segšanai, jo īpaši, piešķirot īstermiņa un ilgtermiņa koncesijas palīdzību aizdevuma un neatmaksājama finansiāla atbalsta veidā, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tā mēroga un iedarbības dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

(37) Ņemot vērā steidzamību, ko radījuši neizprovocētā un neattaisnojamā Krievijas agresīvā kara pret Ukrainu izraisītie ārkārtas apstākļi, tiek uzskatīts par lietderīgu izmantot izņēmumu attiecībā uz astoņu nedēļu periodu, kas paredzēts Līgumam par Eiropas Savienību, Līgumam par Eiropas Savienības darbību un Eiropas

---

[24] Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2020/2093 (2020. gada 17. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (OV L 433I, 22.12.2020., 11. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

[25] Padomes Lēmums (ES, *Euratom*) 2020/2053 (2020. gada 14. decembris) par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu un ar ko atceļ Lēmumu 2014/335/ES, *Euratom* (OV L 424, 15.12.2020., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj).

Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam pievienotā Protokola Nr. 1 par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā 4. pantā.

(38) Ņemot vērā situāciju Ukrainā, šai regulai steidzamības kārtā būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

I nodaļa

Vispārīgi noteikumi

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu izveido Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu (“mehānisms”) un dara pieejamu Ukrainai ārkārtas makrofinansiālu palīdzību, lai atbalstītu Ukrainu tās finansējuma vajadzību segšanā.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

1) “Savienības atbalsts” ir MFP aizdevums un neatmaksājams finansiālais atbalsts, kas pieejams saskaņā ar šo regulu;

2) “divpusējs aizdevums” ir aizdevums, ko Ukrainai tieši vai netieši piešķīrusi trešā valsts kā aizdevēja (arī “divpusējs aizdevējs”);

3) “atbilstīgs divpusējs aizdevums” ir divpusējs aizdevums, kuru Komisija apstiprinājusi kā atbilstošu saskaņā ar mehānismu;

4) “MFP aizdevums” ir ārkārtas finansiālais atbalsts, ko saskaņā ar III nodaļu Savienība dara pieejamu Ukrainai aizdevuma veidā;

5) “MFP aizdevuma līgums” ir aizdevuma līgums, ko saskaņā ar III nodaļu parakstījusi Komisija Savienības vārdā un Ukraina;

6) “citas saistītās izmaksas” ir visas izmaksas vai maksas, kas maksājamas saistībā ar MFP aizdevumu un attiecīgo divpusējo aizdevumu.

II nodaļa

Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms

3. pants

Mērķis

Mehānisma mērķis ir sniegt Ukrainai neatmaksājamu finansiālu atbalstu, lai palīdzētu tai atmaksāt MFP aizdevumu un atbilstīgos divpusējos aizdevumus. Lai sasniegtu šo mērķi,

mehānisms saņem līdzekļus un regulāri izmaksā tos Ukrainai, lai segtu MFP aizdevuma un atbilstīgo divpusējo aizdevumu pamatsummu, procentus un visas citas saistītās izmaksas. Mehānisma darbībās nodrošina vienlīdzīgu piekļuvi gan divpusējiem aizdevējiem, gan Savienībai.

4. pants

Finansējums

(1) Mehānismam piešķir līdzekļus no:

(a) summām, kas pārvietotas saskaņā ar Padomes Regulas (ES) Nr. 833/2014 XLI pielikumu un kas veido ārējos piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar Finanšu regulas 21. panta 5. punktu; kā arī

(b) summām, kas saņemtas kā finanšu iemaksas no dalībvalstīm, trešām valstīm vai citiem avotiem. Šīs iemaksas veido ārējos piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar Finanšu regulas 21. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktu, d) un e) apakšpunktu.

(2) Attiecībā uz visām 1. punkta b) apakšpunktā minētajām iemaksām Komisija Savienības vārdā un iemaksu veicējs noslēdz iemaksu nolīgumu. Tajā jo īpaši ietver noteikumus par maksāšanas nosacījumiem. Par noslēgtajiem iemaksu nolīgumiem Komisija nekavējoties un vienlaikus informē Eiropas Parlamentu un Padomi.

5. pants

Pieejamais atbalsts

(1) Neatmaksājamais finansiālais atbalsts saskaņā ar mehānismu ir pieejams ar 6.–8. pantā izklāstītajiem nosacījumiem, lai palīdzētu Ukrainai atmaksāt pamatsummu, procentus un visas citas saistītās izmaksas attiecībā uz:

(a) MFP aizdevumu; kā arī

(b) atbilstīgiem divpusējiem aizdevumiem.

(2) Neatmaksājamo finansiālo atbalstu piešķir, lai palīdzētu Ukrainai atmaksāt 1. punktā minētos aizdevumus proporcionāli katra aizdevuma pamatsummai, kas izteikta euro, attiecībā pret MFP aizdevuma pamatsummu un visu atbilstīgo divpusējo aizdevumu pamatsummu, kas izteikta euro. Tiklīdz Ukraina ir pilnībā atmaksājusi MFP aizdevumu vai atbilstīgu divpusējo aizdevumu, arī procentus un visas citas saistītās izmaksas, minēto piešķīrumu koriģē tā, lai visi turpmākie līdzekļi tiktu piešķirti atlikušajiem aizdevumiem proporcionāli katra aizdevuma pamatsummai, kas izteikta euro, attiecībā pret visu atlikušo aizdevumu pamatsummu, kas izteikta euro.

(3) Komisija pieņem lēmumu, ar ko nosaka, ka 2. punktā paredzēto piešķīrumu sadala starp MFP aizdevumu un atbilstīgiem divpusējiem aizdevumiem. Komisija izmanto katra atbilstīgā divpusējā aizdevuma pamatsummu, kas izteikta euro, kā minēts 6. panta 5. punkta b) apakšpunktā. Komisija groza šo lēmumu, lai iekļautu katru divpusējo aizdevumu nekavējoties pēc tā stāšanās spēkā. Komisija var grozīt minēto lēmumu, lai proporcionāli samazinātu piešķīrumu divpusējam aizdevumam, ja minētais aizdevums netiek pilnībā izmaksāts 6. panta 2. punkta c) apakšpunktā noteiktajā termiņā.

(4) Šā panta 1. punktā minētā aizdevumu pamatsumma nepārsniedz 45 miljardus EUR.

(5) Neatmaksājamo finansiālo atbalstu saskaņā ar mehānismu piešķir euro.

(6) Visi maksājumi ir atkarīgi no 4. panta 1. punktā minēto līdzekļu pieejamības.

(7) Savienība neuzņemas atbildību par atbilstīgo divpusējo aizdevumu atmaksu.

6. pants

Komisijas īstenošanas lēmums par divpusējo aizdevumu atbilstību

(1) Ja Ukraina vēlas pieprasīt atbalstu saskaņā ar mehānismu, kas palīdzētu tai atmaksāt divpusēju aizdevumu, tā ne vēlāk kā līdz 2025. gada 1. jūnijam iesniedz Komisijai attiecīgā divpusējā aizdevuma līguma tekstu.

(2) Komisija nekavējoties novērtē saskaņā ar mehānismu piešķirtā divpusējā aizdevuma atbilstību šādiem kritērijiem:

(a) divpusējā aizdevuma līgums netika parakstīts pirms [*priekšlikuma pieņemšanas datums*];

(b) divpusējā aizdevuma darījuma partneris darbojas atbilstoši G7 iniciatīvai "Ārkārtas ieņēmumu paātrināšanas aizdevumi Ukrainai"; kā arī

(c) divpusējais aizdevums ir pilnībā jāizmaksā Ukrainai līdz 2027. gada 31. decembrim. Šādas izmaksas var būt saistītas ar politikas nosacījumu izpildi.

Novērtējuma vajadzībām Komisija var pieprasīt Ukrainai papildu informāciju.

(3) Divpusējā aizdevuma līguma apturēšanas nosacījums, ka minētais līgums nestājas spēkā, kamēr Komisija nav apstiprinājusi divpusējā aizdevuma atbilstību vai kamēr nav stājies spēkā 7. pantā minētais nolīgums, nekavē divpusējā aizdevuma pozitīvu novērtējumu.

(4) Komisija ar īstenošanas lēmumu apstiprina divpusējā aizdevuma atbilstību.

(5) Komisijas īstenošanas lēmuma 4. punktā norāda:

(a) divpusējo aizdevēju;

(b) divpusējā aizdevuma pamatsummu, kas izteikta euro; ciktāl nepieciešams, divpusējā aizdevuma pamatsummu izsaka arī attiecīgā divpusējā aizdevuma valūtā, un tādā gadījumā divpusējā aizdevuma vajadzībām euro maiņas kurss ir euro dienas maiņas kurss, kas publicēts *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā [*priekšlikuma pieņemšanas datumā*]; kā arī

(c) divpusējā aizdevuma pozitīvā novērtējuma pamatojumu.

(6) Summa, ko veido visu to divpusējo aizdevumu pamatsummas, kurus Komisija apstiprinājusi saskaņā ar šo pantu, kā arī MFP aizdevuma pamatsumma, nekad nepārsniedz 5. panta 4. punktā minēto summu.

(7) Komisija var atcelt 4. punktā minēto īstenošanas lēmumu, ja divpusējā aizdevuma līgums nestājas spēkā līdz 2025. gada 30. jūnijam.

(8) Negatīva novērtējuma gadījumā Komisija paziņo Ukrainai pienācīgi pamatotu novērtējumu.

7. pants

Nolīgums par Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma īstenošanu

(1) Šīs regulas 5. pantā minēto neatmaksājamo finansiālo atbalstu Ukrainai piešķir tikai pēc tam, kad Komisija ir noslēgusi nolīgumu ar Ukrainu ("*ULCM* nolīgums").

(2) *ULCM* nolīgumā galvenokārt ietver šādus elementus:

(a) Ukrainas pienākumu izmantot neatmaksājamo finansiālo atbalstu, lai atmaksātu MFP aizdevuma vai atbilstīgo divpusējo aizdevumu pamatsummu, procentus un visas citas saistītās izmaksas;

(b) visu to divpusējo aizdevēju bankas kontus, uz kuriem Komisija veic neatmaksājamā finansiālā atbalsta maksājumus saistībā ar to attiecīgajiem divpusējiem aizdevumiem;

(c) attiecībā uz neatmaksājamā finansiālā atbalsta maksājumiem saistībā ar MFP aizdevumu — noteikumus, kas nodrošina, ka Savienība šīs summas izmanto, lai tieši atmaksātu MFP aizdevumu;

(d) īpašus noteikumus, kas atspoguļo 5. panta 7. punktu un nodrošina, ka Savienība netiek saukta pie atbildības par kaitējumu, ko nodarījusi Ukraina vai trešās personas, īstenojot atbilstīgos divpusējos aizdevumus, citastarp mehānisma īstenošanas rezultātā, un jo īpaši tad, ja 4. panta 1. punktā minētās summas laika gaitā mainās vai izbeidzas;

(e) Ukrainas pienākumu saņemt no divpusējiem aizdevējiem un nekavējoties iesniegt Komisijai pierādījumus par:

(a) katra divpusējā aizdevuma līguma stāšanos spēkā, kā arī

(b) katra atmaksas pienākuma izpildi, citastarp, ciktāl nepieciešams, par izmantoto valūtas maiņas kursu;

(f) Ukrainas pienākumu vienoties ar katru divpusējo aizdevēju, ka visas summas, ko tā piešķīrusi, lai atmaksātu aizdevumu, un ar kurām netiek nekavējoties izpildītas atmaksāšanas saistības, paliek pieejamas līdz atmaksas saistību termiņa beigām, un visi par šo summu uzkrātie procenti ir pieejami arī divpusējā aizdevuma līgumā paredzēto saistību izpildei;

(g) Ukrainas pienākumu katram maksājuma pieprasījumam pievienot:

(a) ziņas par atlikušajām summām, kas maksājamas saskaņā ar katru divpusējā aizdevuma līgumu; kā arī

(b) sīkāku informāciju par f) apakšpunktā minētajām summām;

(h) skaidru atļauju divpusējiem aizdevējiem izņēmuma kārtā iesniegt maksājuma pieprasījumu saskaņā ar 8. panta 6. punktu, ar noteikumu, ka šā punkta g) apakšpunktā minēto informāciju iesniedz divpusējie aizdevēji; kā arī

(i) jebkādas citas prasības, kas jāizpilda, lai īstenotu mehānismu.

(3) Ciktāl nepieciešams, *ULCM* nolīgumu groza pēc tam, kad stājies spēkā kāds Komisijas lēmums, kas pieņemts saskaņā ar 6. panta 4. punktu.

8. pants

Neatmaksājamā finansiālā atbalsta izmaksa

(1) Ukraina divreiz gadā var iesniegt Komisijai neatmaksājama finansiālā atbalsta pieprasījumu attiecībā uz MFP aizdevumu un atbilstīgiem divpusējiem aizdevumiem.

(2) Komisija izvērtē Ukrainas pieprasījumu, pamatojoties uz šādām prasībām:

(a) izpildīts 11. pantā noteiktais priekšnosacījums, ko piemēro tikai attiecībā uz MFP aizdevumu;

(b) apstiprināts, ka MFP aizdevuma vai katra atbilstīgā divpusējā aizdevuma izmaksu kopējā vērtība kopā ar visiem uzkrātajiem procentiem nepārsniedz kopējo summu, kas jāatmaksā attiecīgajam aizdevējam; kā arī

(c) izpildīti *ULCM* nolīgumā noteiktie pienākumi.

(3) Atkarībā no 4. panta 1. punktā minēto līdzekļu pieejamības, ja Komisija sniedz pozitīvu novērtējumu, tā bez liekas kavēšanās pieņem lēmumu, ar ko atļauj izmaksāt neatmaksājamo finansiālo atbalstu, arī summu, kas izmaksāta, lai palīdzētu atmaksāt katru atbilstīgo divpusējo aizdevumu, un summu, kas darīta pieejama, lai palīdzētu atmaksāt MFP aizdevumu. Izmaksātā summa ir vienāda ar to līdzekļu summu, kas pieejami, pamatojoties uz 4. panta 1. punktu. Izmaksāto summu piešķir saskaņā ar Komisijas lēmumu, kas minēts 5. panta 3. punktā.

(4) Ja summa, kas Ukrainai darīta pieejama, lai palīdzētu atmaksāt MFP aizdevumu, ir lielāka nekā atmaksājamā summa, atlikušo summu var izmantot aizdevuma pirmstermiņa atmaksai saskaņā ar 15. panta 2. punkta e) apakšpunktu vai Savienība to var paturēt vienīgi nolūkā palīdzēt atmaksāt MFP aizdevumu nākotnē. Šim nolūkam ir pieejami arī visi uzkrātie procenti.

(5) Ja Komisijas veiktais pieprasījuma novērtējums ir negatīvs, tā nekavējoties informē Ukrainu, norādot sava novērtējuma iemeslus.

(6) Neskarot 1. un 2. punktu, Komisija pienācīgi pamatotu iemeslu dēļ var izņēmuma kārtā novērtēt divpusējo aizdevēju iesniegtos maksājuma pieprasījumus, jo īpaši, ja Komisija ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar 11. panta 4. punktu vai ja Ukraina nepilda *ULCM* nolīgumā paredzētos pienākumus.

III nodaļa

Makrofinansiāla palīdzība

9. pants

Savienības ārkārtas makrofinansiālās palīdzības pieejamība

(1) Savienība Ukrainai dara pieejamu ārkārtas makrofinansiālu palīdzību, lai palīdzētu Ukrainai segt finansējuma vajadzības. Savienības ārkārtas makrofinansiālo palīdzību Ukrainai piešķir aizdevumu veidā. Palīdzība dod ieguldījumu Ukrainas finansējuma iztrūkuma segšanā, kas konstatēts sadarbībā ar starptautiskajām finanšu iestādēm.

(2) Savienības ārkārtas makrofinansiālās palīdzības atbrīvošanu izmaksāšanai pārvalda Komisija, pamatojoties uz tās novērtējumu par 11. pantā minēto priekšnosacījumu un

12. panta 1. punktā minētajā saprašanās memorandā (“SM”) iekļauto politikas nosacījumu izpildi.

(3) MFP aizdevums Ukrainai ir pieejams līdz 2024. gada 31. decembrim. Komisija to dara pieejamu kā vienu maksājumu, ko var izmaksāt vienā vai vairākās daļās. Visas daļas izmaksā ne vēlāk kā līdz 2025. gada 31. decembrim.

10. pants

Summa

(1) MFP aizdevums Ukrainai nepārsniedz 35 miljardus EUR. Tomēr, ja laikā, kad Komisija pieņem 13. pantā minēto lēmumu par maksājumu, šīs maksimālās summas un to atbilstīgo divpusējo aizdevumu pamatsummas, kurus Komisija jau apstiprinājusi saskaņā ar 6. pantu, kā arī pamatsummas, kas minēta trešo valstu norādītajos nodomos, par kuriem paziņots Komisijai atbilstoši G7 iniciatīvai “Ārkārtas ieņēmumu paātrināšanas aizdevumi Ukrainai”, kopsumma pārsniedz 45 miljardus EUR, MFP aizdevuma maksimālo summu samazina par šā pārsnieguma apmēru.

(2) Ja periodā, kad ir pieejama Savienības ārkārtas makrofinansiālā palīdzība, Ukrainas finansējuma vajadzības būtiski samazinās, arī gadījumā, ja Krievija kompensē Ukrainai karā nodarītos postījumus, Komisija saskaņā ar 16. pantā minēto pārbaudes procedūru var samazināt palīdzības summu vai to atcelt.

(3) Maksimālais MFP aizdevuma atmaksas termiņš ir 45 gadi.

11. pants

Atbalsta priekšnosacījums

(1) Priekšnosacījums, lai piešķirtu ārkārtas makrofinansiālo palīdzību, ir tas, ka Ukraina turpina atbalstīt un ievērot efektīvus demokrātijas mehānismus, citastarp daudzpartiju parlamentāro sistēmu, un tiesiskumu un garantēt cilvēktiesību, arī pie minoritātēm piederošu cilvēku tiesību, ievērošanu.

(2) Komisijas dienesti un Eiropas Ārējās darbības dienests uzrauga 1. punktā noteiktā priekšnosacījuma izpildi, jo īpaši pirms maksājuma atbrīvošanas un daļu izmaksas, attiecīgā gadījumā pienācīgi ņemot vērā Komisijas regulāro paplašināšanās ziņojumu. Komisija šajā procesā ņem vērā attiecīgos starptautisko struktūru ieteikumus, piemēram, Eiropas Padomes un tās Venēcijas komisijas ieteikumus. Komisija informē Padomi par 1. punktā paredzētā priekšnosacījuma izpildi pirms maksājuma atbrīvošanas un daļu izmaksas Ukrainai.

(3) Šā panta 1. un 2. punktu piemēro saskaņā ar Padomes Lēmumu 2010/427/ES[26].

(4) Šā panta 2. punktā minēto novērtējumu veic kopā ar Regulas (ES) 2024/792 5. pantā paredzēto novērtējumu[27].

---

[26] Padomes Lēmums 2010/427/ES (2010. gada 26. jūlijs), ar ko nosaka Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību (OV L 201, 3.8.2010., 30. lpp.).

[27] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/792 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Ukrainas mehānismu (OV L, 2024/792, 29.2.2024.).

(5) Ja Komisija konstatē, ka priekšnosacījums nav izpildīts vai vairs netiek izpildīts, tā aptur ārkārtas makrofinansiālās palīdzības izmaksu un 8. pantā minētā neatmaksājamā atbalsta atbrīvošanu izmaksāšanai, jo tas attiecas uz MFP aizdevumu.

12. pants

Saprašanās memorands

(1) Komisija vienojas ar Ukrainu par politikas nosacījumiem, ar kuriem tiks piesaistīta Savienības ārkārtas makrofinansiālā palīdzība. Minētos politikas nosacījumus izklāsta SM.

(2) SM politikas nosacījumi atbilst kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem posmiem, kas ietverti Padomes Īstenošanas lēmuma (ES) 2024/1447 par Ukrainas plāna novērtējuma apstiprināšanu pielikumā un tā grozījumos. SM politikas nosacījumos iekļauj arī apņemšanos veicināt sadarbību ar Savienību Ukrainas aizsardzības rūpniecības atveseļošanas, atjaunošanas un modernizācijas jomā saskaņā ar Eiropas Aizsardzības industrijas programmas (EAIP) un citu attiecīgo Savienības programmu mērķiem.

(3) Komisija ar īstenošanas aktiem apstiprina SM un tā grozījumu parakstīšanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 16. panta 2. punktā.

13. pants

Lēmums par atbrīvošanu izmaksāšanai

(1) Ukraina iesniedz līdzekļu pieprasījumu pirms maksājuma atbrīvošanas, pievienojot ziņojumu saskaņā ar SM noteikumiem.

(2) Komisija pieņem lēmumu par maksājuma atbrīvošanu izmaksāšanai, ja ir izpildīti tālāk minētie nosacījumi:

(a) izpildīts 11. pantā izklāstītais priekšnosacījums; kā arī

(b) apmierinoši izpildīti politikas nosacījumi, kas izklāstīti SM;

(3) daļu izmaksu var saskaņot ar Ukrainas mehānisma I pīlāra aizdevuma vai neatmaksājamā finansiālā atbalsta izmaksas grafiku saskaņā ar Regulu (ES) 2024/792.

14. pants

Aizņēmumu un aizdevumu darbības

(1) Lai finansētu ārkārtas makrofinansiālo palīdzību, Komisija ir pilnvarota Savienības vārdā vajadzīgos līdzekļus aizņemties kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm saskaņā ar Finanšu regulas 220.a pantu.

(2) Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/947 31. panta 3. punkta otrajā teikumā noteiktā, finansiālo palīdzību, ko Ukrainai sniedz aizdevumu veidā, neatbalsta ar Ārējās darbības garantiju. Uzkrājumus MFP vajadzībām neveido un, atkāpjoties no Finanšu

regulas 211. panta 1. punktā noteiktā, uzkrājumu likmi, kas izteikta procentos no šīs regulas 10. pantā minētās summas, nenosaka.

(3) Summas, kas apturētas saskaņā ar 11. panta 4. punktu, ir pieejamas, ciktāl tas nepieciešams, lai palīdzētu atmaksāt Savienības aizņēmumus. Minēto līdzekļu izmantošana šādā veidā neatbrīvo Ukrainu no pienākuma atmaksāt aizdevumu saskaņā ar MFP aizdevuma līguma noteikumiem.

15. pants

MFP aizdevuma līgums

(1) Sīki izstrādātus Savienības ārkārtas makrofinansiālās palīdzības finanšu noteikumus nosaka MFP aizdevuma līgumā.

(2) Papildus Finanšu regulas 220. panta 5. punktā noteiktajiem elementiem MFP aizdevuma līgumā ietver šādas prasības:

(a) MFP aizdevuma līgumam un tajā paredzētajiem līdzekļiem piemēro tiesības, atbildību un pienākumus, kas paredzēti Regulas (ES) 2024/792 9. pantā minētajā Pamatnolīgumā;

(b) Ukraina izmanto tās pašas pārvaldības un kontroles sistēmas, kas noteiktas Ukrainas plānā, kurš izveidots saskaņā ar Regulu (ES) 2024/792;

(c) tiek nodrošināts, ka Savienība ir tiesīga saņemt aizdevuma atmaksu pirms termiņa, ja ir konstatēts, ka saistībā ar Savienības ārkārtas makrofinansiālās palīdzības pārvaldību Ukraina ir iesaistījusies krāpnieciskā vai koruptīvā darbībā vai jebkādā citā nelikumīgā darbībā, kas kaitē Savienības finansiālajām interesēm;

(d) Ukraina turpina pildīt 11. panta 1. punktā minētos nosacījumus;

(e) 8. panta 4. punktā minēto pārsnieguma summu var pilnībā vai daļēji izmantot MFP aizdevuma pirmstermiņa atmaksai pēc Komisijas iniciatīvas vai — ar Komisijas apstiprinājumu — pēc Ukrainas pieprasījuma; kā arī

(f) ir noteikta atmaksas kārtība, pamatojoties uz kaskādes struktūru. Pirmkārt, neatmaksājamais atbalsts, kas darīts pieejams MFP aizdevumam no mehānisma un atļauts saskaņā ar 8. pantu, tiek izmantots, lai tieši atmaksātu MFP aizdevumu. Otrkārt, ja nepietiekamu summu dēļ neatmaksājamais atbalsts netiek sniegts vai tiek sniegts tikai daļēji, summas, ko Savienība ietur saskaņā ar 8. panta 4. punktu, izmanto, lai tieši atmaksātu MFP aizdevumu. Treškārt, ja iepriekš minētās summas nav pietiekamas, gadījumā, ja tiek panākta vienošanās izmaksāt Ukrainai reparācijas par karā nodarītajiem zaudējumiem vai jebkādu līdzvērtīgu finansiālu norēķinu par karā radītajiem zaudējumiem, Ukraina šādus līdzekļus izmanto MFP aizdevuma apkalpošanai. Ceturtkārt, ja iepriekš minētās summas nav pietiekamas, Ukraina joprojām ir atbildīga par visu atlikušās summas atmaksu.

(3) Ja netiek ievēroti MFP aizdevuma līguma noteikumi, Komisija, pamatojoties uz to, var apturēt vai atcelt maksājuma atbrīvošanu vai daļu izmaksāšanu vai (ja tas ir pamatoti) pieprasīt MFP aizdevuma pirmstermiņa atmaksu.

(4) MFP aizdevuma līgumu pēc pieprasījuma vienlaikus dara pieejamu Eiropas Parlamentam un Padomei.

16. pants

Komiteju procedūra

(1) Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

(2) Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

IV nodaļa

Nobeiguma noteikumi

17. pants

Informācija Eiropas Parlamentam un Padomei

(1) Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par norisēm saistībā ar šīs regulas īstenošanu, arī par izmaksām saskaņā ar mehānismu un MFP aizdevumu, un laikus iesniedz minētajām iestādēm attiecīgos dokumentus. Šī informācija būtu jāsniedz saskaņā ar iestāžu nolīgumiem, kas noslēgti Ukrainas mehānisma ietvaros, arī saskaņā ar Ukrainas mehānisma dialogu.

(2) Katru gadu līdz 30. jūnijam Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas īstenošanu iepriekšējā gadā, ietverot minētās īstenošanas novērtējumu. Minētajā ziņojumā: a) izvērtē Savienības makrofinansiālās palīdzības īstenošanā gūtos panākumus; un b) novērtē Ukrainas ekonomikas stāvokli un perspektīvas, kā arī 12. panta 1. punktā minēto politisko pasākumu īstenošanā gūtos panākumus. Attiecīgā gadījumā, jo īpaši pēc tam, kad MFP aizdevums un visi atbilstīgo divpusējo aizdevumu līgumi ir beigušies, Komisija minētajā ziņojumā iekļauj pārskatu par šajā regulā ietverto pasākumu atbilstību.

(3) Ne vēlāk kā līdz 2027. gada 31. decembrim Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei *ex post* izvērtējuma ziņojumu, kurā novērtēti izmaksātās Savienības ārkārtas makrofinansiālās palīdzības rezultāti un efektivitāte un tas, kādā mērā tā ir veicinājusi palīdzības mērķu sasniegšanu.

18. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā —	*Padomes vārdā —*
priekšsēdētāja	*priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu un sniedz makrofinansiālo palīdzību Ukrainai

1.2. Attiecīgās politikas jomas (programmas kopa)

Politikas joma: ekonomika un finanses

Darbība: starptautiskā ekonomika un finanses 1.3. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

☒ jaunu darbību

☐ jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu / sagatavošanas darbību[28]

☐ esošas darbības pagarināšanu

☐ vienas vai vairāku darbību apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu/jaunu darbību

1.4. Mērķi

1.4.1. Vispārīgie mērķi

Izveidot Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu un darīt pieejamu makrofinansiālo palīdzību Ukrainai nolūkā atbalstīt Ukrainu tās finansējuma vajadzību segšanā.

1.4.2. Konkrētie mērķi

Sniegt Ukrainai neatmaksājamu finansiālu atbalstu nolūkā palīdzēt tai atmaksāt MFP aizdevumu un divpusējos aizdevumus, kas piešķirti, lai atbalstītu Ukrainu un tādējādi veicinātu makrofinansiālo stabilitāti, kā arī atvieglotu tās ārējā un iekšējā finansējuma ierobežojumus.

1.4.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz labuma guvējiem/mērķgrupām.

- Atbalstīt Ukrainas ekonomikas noturību un stabilitāti kara apstākļos.
- Palīdzēt segt Ukrainas ārējā finansējuma vajadzības, ņemot vērā tās maksājumu bilances būtisku pasliktināšanos, ko izraisīja neprovocētais un nepamatotais Krievijas iebrukums Ukrainā.
- Palīdzēt segt Ukrainas budžeta finansējuma vajadzības, turpinot jau sniegto ārkārtas palīdzību.
- Izmantojot Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu, palīdzēt atmaksāt MFP aizdevumu, kas Ukrainai piešķirts saskaņā ar šo regulu, kā arī divpusējos aizdevumus.

1.4.4. Snieguma rādītāji

Norādīt, pēc kādiem rādītājiem seko līdzi progresam un sasniegumiem.

Pirms MFP aizdevuma daļas izmaksas Ukrainas iestādēm būs jāiesniedz ziņojums par saskaņoto politikas nosacījumu izpildi. Komisijas dienesti uzturēs ciešus kontaktus ar

[28] Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

Ukrainas līdzekļu devēju platformu, lai izdarītu secinājumus par darbībām, ko veic attiecīgie līdzekļu devēji.

Komisijas dienesti turpinās uzraudzīt publisko finanšu pārvaldību pēc Ukrainas finanšu plūsmu un administratīvo procedūru operatīvā novērtējuma, kas iesniegts 2020. gada jūnijā.

ES delegācija arī regulāri ziņos par jautājumiem, kas attiecas uz palīdzības uzraudzību. Ir paredzēts gada ziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam par šīs regulas īstenošanu, citastarp par Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma un MFP aizdevuma izmaksām. Komisija veiks Savienības piešķirtās MFP palīdzības *ex post* novērtējumu.

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, citastarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvēršanas grafiks

Lai īstenotu Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu, Komisija noslēgs nolīgumu ar Ukrainu, kurā būs izklāstīti nosacījumi un pienākumi, kas jāizpilda, lai saņemtu un izmantotu neatmaksājamo finansiālo atbalstu. Atbalsts, kura mērķis ir palīdzēt Ukrainai atmaksāt aizdevumus, ko trešās valstis piešķīrušas saskaņā ar Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu, būs atkarīgs no tā, vai Komisija pozitīvi novērtēs Ukrainas iesniegto divpusējo aizdevumu atbilstību. Neatmaksājamā finansiālā atbalsta atbrīvošana izmaksāšanai saskaņā ar Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu būs atkarīga no tā, vai Komisija apstiprinās Ukrainas vai izņēmuma kārtā divpusējo aizdevēju iesniegtos neatmaksājamā finansiālā atbalsta pieprasījumus.

MFP izmaksa būs atkarīga no tā, vai ir izpildīts priekšnosacījums, kā arī politikas nosacījumi, kas uzskaitīti starp Komisiju un Ukrainas iestādēm noslēgtajā saprašanās memorandā (SM). Palīdzība sastāvēs no viena maksājuma, ko varēs izmaksāt vairākās daļās.

MPF palīdzību pārvaldīs Komisija. Ir piemērojami īpaši noteikumi par krāpšanas un citu pārkāpumu novēršanu saskaņā ar Finanšu regulu, arī attiecīgie noteikumi par Savienības finanšu interešu aizsardzību, kā noteikts Pamatnolīgumā saskaņā ar Regulu (ES) 2024/792. Komisija un Ukrainas iestādes vienotos par saprašanās memorandu, kurā izklāstītas ziņošanas prasības. Komisija cieši sadarbosies ar starptautiskajām finanšu iestādēm un valstu iestādēm, kā arī ar trešām valstīm, kas piedalās Ukrainas Vairāku donoru koordinācijas platformā, lai koordinētu to attiecīgā atbalsta prioritātes un nosacījumus un uzraudzītu attiecīgās norises, kā arī SM apstiprināto prasību un nosacījumu piemērošanu.

1.5.2. Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piem., koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai komplementaritāte). Šā punkta nozīmē "Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība" ir vērtība, kas veidojas Savienības iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.

Šis priekšlikums ir paredzēts, jo dalībvalstis, darbojoties atsevišķi, nevar pietiekamā mērā apmierināt vajadzību pēc kopīgas reaģēšanas, sniedzot atbalstu Ukrainai, un to labāk spēj izdarīt ES. Galvenie iemesli ir fiskālās spējas un budžeta ierobežojumi valsts līmenī un vajadzība pēc spēcīgas līdzekļu devēju koordinācijas, lai palielinātu atbalsta apjomu un efektivitāti, vienlaikus ierobežojot slogu Ukrainas iestāžu administratīvajai spējai, kas pašreizējos apstākļos ir ļoti noslogota.

Šī iniciatīva ir daļa no ES mērķa sniegt īstermiņa likviditātes atbalstu Ukrainai. Tā pastiprina arī Savienības darbības tiešam humānajam, ekonomiskajam un aizsardzības atbalstam, kā arī Savienības iniciatīvas, lai koordinētu daudzpusējas darbības.

Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma galvenā pievienotā vērtība salīdzinājumā ar citiem Savienības instrumentiem ir palīdzēt Ukrainai atmaksāt MFP aizdevumu un atbilstīgos divpusējos aizdevumus, kas piešķirti Ukrainas atbalstam. Tādējādi tā ir atbilde uz Eiropadomes 2024. gada 27. jūnija secinājumos pausto aicinājumu turpināt darbu, vienlaikus pievēršoties visiem attiecīgajiem juridiskajiem un finansiālajiem aspektiem, lai līdz gada beigām Ukrainai nodrošinātu papildu finansējumu aizdevumu veidā, ko apkalpo un atmaksā no ārkārtas ieņēmumu nākotnes plūsmām.

Salīdzinot ar citiem ES instrumentiem, galvenā MFP aizdevumu pievienotā vērtība ir ārējā finansējuma iegūšanas ātra atvieglošana, kā arī palīdzība stabila makrofinansiālā satvara nodrošināšanai, citastarp veicinot maksājumu bilances un budžeta noturību un ilgtspēju pienācīgā ziņošanas prasību un politikas nosacījumu satvarā.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Makrofinansiālās palīdzības darbībām ir jāveic *ex post* izvērtējums. Agrākie *ex post* izvērtējumi par iepriekšējām MFP darbībām Ukrainai ir parādījuši, ka kopumā tās bijušas ļoti būtiskas šīs palīdzības mērķu, budžeta un politikas mērķu ziņā. Tās izrādījās izšķiroši svarīgas, palīdzot Ukrainai risināt maksājumu bilances problēmas un īstenot galvenās strukturālās reformas, kuru mērķis ir stabilizēt ekonomiku un palielināt tās ārējās pozīcijas ilgtspēju. Tās palīdzēja radīt fiskālos ietaupījumus un finansiālus ieguvumus un darbojās kā katalizators papildu finansiālā atbalsta saņemšanai un ieguldītāju uzticības palielināšanai.

Ņemot vērā Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma inovatīvo raksturu, gūtās atziņas netika apzinātas. *1.5.4. Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstīgiem instrumentiem*

Priekšlikums atbilst 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmas (DFS) maksimālajiem apjomiem.

Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu finansēs no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem.

MFP atbalsts aizdevumu veidā būs pieejams līdz 2024. gada 31. decembrim, un daļas tiks izmaksātas līdz 2025. gada 31. decembrim. MFP aizdevuma līdzekļi tiks finansēti no aizņēmumiem.

Apsverot finanšu riskus un budžeta segumu, nebūtu jāveido uzkrājumi atbalstam aizdevumu veidā saskaņā ar šo regulu, kas garantējami, pārsniedzot maksimālās robežvērtības, un, atkāpjoties no Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 211. panta 1. punkta, nebūtu jānosaka uzkrājumu likme.

1.5.5. Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, citastarp pārdales iespējas, novērtējums

Izmantojot aizdevumus, šī MFP darbība palielina ES budžeta efektivitāti, radot sviras efektu, un nodrošina izmaksu ziņā visefektīvāko risinājumu. Komisija ir pilnvarota Eiropas Savienības un *Euratom* vārdā aizņemties līdzekļus no kapitāla tirgiem, izmantojot ES galvojumu. Mērķis ir iegūt no tirgus līdzekļus ar vislabākajām pieejamajām likmēm, ņemot vērā augsto kredītstatusu.

Būtu jāizvairās no papildu spiediena uz saspringto ES budžetu, ko rada uzkrājumu prasības un sarežģīti pasākumi, kas ietver daudzas *ad hoc* valstu garantijas. Tāpēc MFP aizdevums tiks garantēts, pārsniedzot DFS maksimālās robežvērtības. Vienotai un efektīvai sistēmai, lai nodrošinātu vislabākos aizņēmuma nosacījumus un paplašinātu piekļuvi tirgum aizdevumu atbalstam, ir būtiskas priekšrocības pašreizējos tirgus apstākļos.

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas ilgums un finansiālā ietekme

☐ Ierobežots ilgums

☐ spēkā no GGGG. gada līdz GGGG. gadam;

☐ finansiālā ietekme uz saistību apropriācijām — no GGGG. gada līdz GGGG. gadam, uz maksājumu apropriācijām — no GGGG. gada līdz GGGG. gadam.

☒ Beztermiņa

Īstenošana ar uzsākšanas periodu no 2024. gada 1. oktobra līdz 2025. gada 30. jūnijam,

pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi[29]

☒ Komisijas īstenota **tieša pārvaldība**:

☒ ko veic tās struktūrvienības, citastarp personāls Savienības delegācijās;

☐ ko veic izpildaģentūras.

☐ **Dalīta pārvaldība** kopā ar dalībvalstīm

☐ **Netieša pārvaldība**, kurā budžeta izpildes uzdevumi uzticēti:

☐ trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām;

☐ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt);

☐ EIB un Eiropas Investīciju fondam;

☐ Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām;

☐ publisko tiesību subjektiem;

☐ privāttiesību subjektiem, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, tādā mērā, kādā tiem ir pienācīgas finanšu garantijas;

☐ dalībvalstu privāttiesību subjektiem, kuriem ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un kuriem ir pienācīgas finanšu garantijas;

☐ personām, kurām, ievērojot Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu, uzticēts īstenot konkrētas KĀDP darbības un kuras ir noteiktas attiecīgajā pamataktā.

Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, sniedziet papildu informāciju iedaļā "Piezīmes".

Piezīmes

Neattiecas

[29] Sīkāku informāciju par pārvaldības veidiem un atsauces uz Finanšu regulu skatīt *BudgWeb* tīmekļa vietnē: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt biežumu un nosacījumus.

Piemēro Regulā (ES, *Euratom*) 2018/1046 paredzētos uzraudzības un ziņošanas pienākumus.

Komisijas dienesti veiks minētās darbības uzraudzību, pamatojoties uz konkrētajiem pasākumiem, par kuriem jāvienojas ar Ukrainas iestādēm saprašanās memorandā.

SM tiks iekļauti politikas nosacījumi, kuriem būtu jāatbilst kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem posmiem, kas iekļauti Padomes Īstenošanas lēmuma (ES) 2024/1447 par Ukrainas plāna novērtējuma apstiprināšanu pielikumā un tā grozījumos.

Komisija pārbaudīs SM izklāstīto politikas nosacījumu īstenošanu. Komisija par šīs pārbaudes rezultātiem informēs Eiropas Parlamentu un Padomi.

Katru gadu līdz 30. jūnijam Komisija iesniegs Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas īstenošanu iepriekšējā gadā, ietverot minētās īstenošanas novērtējumu. Minētajā ziņojumā tā: a) izvērtēs Savienības makrofinansiālās palīdzības īstenošanā gūtos panākumus; un b) novērtēs Ukrainas ekonomikas stāvokli un perspektīvas, kā arī SM izklāstīto politisko pasākumu īstenošanā gūtos panākumus. Attiecīgā gadījumā, jo īpaši pēc tam, kad MFP aizdevums un visi divpusējo aizdevumu līgumi būs beigušies, Komisija minētajā ziņojumā iekļaus pārskatu par šajā regulā ietverto pasākumu atbilstību.

Ne vēlāk kā līdz 2027. gada 31. decembrim Komisija iesniegs Eiropas Parlamentam un Padomei *ex post* izvērtējuma ziņojumu, kurā novērtēti saskaņā ar MFP izmaksātā Savienības atbalsta rezultāti un efektivitāte un tas, kādā mērā tas ir veicinājis palīdzības mērķu sasniegšanu.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēmas

2.2.1. Ierosināto pārvaldības veidu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums

Saskaņā ar šo priekšlikumu finansējamās darbības īstenos Komisijas tiešā pārvaldībā, jo tas attiecas uz finansiālu atbalstu, ko tieši sniedz valstij.

Neatmaksājamo atbalstu saskaņā ar Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu Komisija darīs pieejamu, ja Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismā būs pieejamas summas.

Daļu atbrīvošanu izmaksāšanai var organizēt elastīgi un ātri visa 2024. un 2025. gada garumā. Lai atvieglotu Ukrainas iestāžu likviditātes pārvaldību un nodrošinātu paredzamību, Komisija plāno nodrošināt, ka daļas atbrīvo izmaksāšanai visa 2024. un 2025. gada garumā, pēc iespējas izvairoties no būtiskām summu izmaiņām katrā atsevišķā ceturksnī. Daļu izmaksu var saskaņot ar Ukrainas mehānisma I pīlāra aizdevuma vai neatmaksājamā finansiālā atbalsta izmaksas grafiku saskaņā ar Regulu (ES) 2024/792.

MFP aizdevums būtu jāatbrīvo izmaksāšanai ar nosacījumu, ka ir ievēroti priekšnosacījumi un pienācīgi izpildīti politikas nosacījumi.

2.2.2. Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu

Saistībā ar ierosināto darbību pastāv politiskie, fiduciārie un politikas riski. Galvenais ar darbību saistītais risks izriet no Krievijas nepamatotā un neprovocētā iebrukuma Ukrainā

izraisītā kara turpināšanās, kas varētu vēl vairāk graut Ukrainas makroekonomisko stabilitāti un administratīvo spēju.

Otrkārt, turpmākās ārkārtas ieņēmumu plūsmas, kas izriet no Eiropas Savienībā turēto Krievijas valsts aktīvu imobilizācijas, ir saistītas ar vairākiem pieņēmumiem. Ja minētie pieņēmumi neīstenosies, visa potenciālā Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma ietekme var neīstenoties.

Treškārt, pastāv risks, ka aizdevumi varētu tikt izmantoti krāpnieciskā veidā. Tā kā priekšlikums nav paredzēts konkrētiem izdevumiem (pretēji, piem., projektu finansējumam), šis risks ir saistīts ar tādiem faktoriem kā Ukrainas Valsts bankas un Finanšu ministrijas pārvaldības sistēmu kvalitāte kopumā, kā arī ar administratīvajām procedūrām, kontroles un pārraudzības funkcijām, IT sistēmu drošību un iekšējo un ārējo revīzijas spēju piemērotību.

Ceturtkārt, ja neatmaksājamais atbalsts no Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisma nebūs pietiekams, lai atmaksātu MFP aizdevumu, un ja citus atmaksas avotus nebūs iespējams izmantot, risks ir saistīts ar iespēju, ka Ukraina nespēs segt MFP aizdevumu, ko varētu izraisīt, piemēram, būtiska partnera maksājumu bilances un fiskālā stāvokļa turpmāka pasliktināšanās.

Iekšējās kontroles sistēmas

Darbībām piemēros pārbaudes, kontroles un revīzijas procedūras, par kurām atbild Komisija un kuras veic citastarp Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) un Eiropas Revīzijas palāta, kā paredzēts Finanšu regulas 129. pantā. Maksājumu uzrauga Komisijas darbinieki. Maksājumu veikšanu saistībā ar darbībām var pakļaut papildu neatkarīgām *ex post* pārbaudēm (dokumentu pārbaudēm un/vai pārbaudēm uz vietas), ko veic attiecīgā Komisijas dienesta *ex post* kontroles grupas amatpersonas. Šādas pārbaudes var tikt ierosinātas arī pēc pieprasījuma, ko veicis atbildīgais kredītrīkotājs ar deleģētām pilnvarām. Nepieciešamības gadījumā var tikt veikta maksājumu pārtraukšana un apturēšana, finanšu korekcijas (ko īsteno Komisija) un līdzekļu atgūšana (tāds gadījums līdz šim nav bijis), un šādi pasākumi ir nepārprotami jāparedz nolīgumos ar Ukrainu.

2.2.3. Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas laikā un slēgšanas laikā)

Ieviestās kontroles sistēmas līdz šim ir nodrošinājušas efektīvu kļūdu īpatsvaru 0 % no makrofinansiālās palīdzības maksājumiem. Nav zināmi gadījumi, kad būtu notikusi krāpšana, korupcija vai nelikumīgas darbības. Darbības notiek saskaņā ar skaidru intervences loģiku, kas dod Komisijai iespēju novērtēt to ietekmi. Veiktās kontroles ļauj pārliecināties par politiskajiem mērķiem un prioritātēm un par to īstenošanu.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas pasākumus un citus pretpasākumus, piemēram, krāpšanas apkarošanas stratēģijā iekļautos pasākumus.

Lai mazinātu krāpnieciskas izmantošanas riskus, jau ir veikti un vēl tiks veikti vairāki pasākumi. Komisijas un Ukrainas juridiskā nolīgumā tiks izklāstīti sīki izstrādāti noteikumi par neatmaksājamo atbalstu saskaņā ar Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu. Juridiskajā nolīgumā tiks noteikts Ukrainas pienākums izmantot neatmaksājamo finansiālo atbalstu, lai atmaksātu MFP aizdevuma vai atbilstīgo divpusējo aizdevumu pamatsummu, procentus un visas citas saistītās izmaksas, kā arī saņemt no divpusējiem aizdevējiem un nekavējoties sniegt Komisijai pierādījumus par katras maksājuma saistības izpildi.

Turklāt aizdevuma līgums ir jānoslēdz starp Komisiju un Ukrainu saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 220. pantu. Aizdevuma līgumā tiks paredzēti vairāki noteikumi par pārbaudēm, krāpšanas novēršanu, revīzijām un līdzekļu atgūšanu krāpšanas vai korupcijas gadījumā. Aizdevuma līgumā jo īpaši tiks iekļauti noteikumi, ka Komisija veic pārbaudes, ka Revīzijas palāta veic revīzijas un ka Eiropas Prokuratūra īsteno savas kompetences saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 129. un 220. pantu.

Uz MFP darbību attieksies īpašie noteikumi par Savienības finanšu interešu aizsardzību, kā noteikts Pamatnolīgumā Ukrainas mehānisma ietvaros.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

Jaunveidojamās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
		Dif./nedif.	no EBTA valstīm	no kandidātvalstīm	no trešām valstīm	Finanšu regulas 21. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē
6	Darbības izdevumu budžeta pozīcija: **14 11 01** — *Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms*	Dif.	JĀ	JĀ	JĀ	JĀ

3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām

Mehānisma mērķis ir sniegt Ukrainai neatmaksājamu finansiālu atbalstu nolūkā palīdzēt tai atmaksāt MFP aizdevumu un divpusējos aizdevumus, kas piešķirti Ukrainas atbalstam.

Mehānisms saņem līdzekļus un regulāri izmaksā tos Ukrainai, lai segtu MFP aizdevuma un divpusējo aizdevumu pamatsummu, procentus un visas citas saistītās izmaksas.

Summas, kas pārvietotas uz Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu ar jebkādiem iespējamiem grozījumiem Padomes Regulas (ES) Nr. 833/2014 XLI pielikumā, kā arī summas, kas izriet no konkrētām brīvprātīgām dalībvalstu, trešo valstu vai citu avotu iemaksām, tiks izmantotas, lai sniegtu Ukrainai neatmaksājamu atbalstu nolūkā palīdzēt tai atmaksāt MFP aizdevumu un divpusējos aizdevumus, kas piešķirti Ukrainas atbalstam.

Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms (pieņēmums: saistību apropriācijas ir vienādas ar maksājumu apropriācijām)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
• Darbības apropriācijas (to vidū)				
14 11 01 — *Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms*	pm	pm	pm	pm

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	**7**	"Administratīvie izdevumi"

Šī iedaļa būtu jāaizpilda, izmantojot administratīva rakstura budžeta datu izklājlapu, kas vispirms jānoformē tiesību akta finanšu pārskata pielikumā (iekšējo noteikumu V pielikums), kurš starpdienestu konsultāciju vajadzībām tiek augšupielādēts sistēmā *DECIDE*.

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		N. gads	**(N+ 1).** gads	**(N+ 2).** gads	**(N+ 3).** gads	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)			**KOPĀ**
<…….> ĢD									
○ Cilvēkresursi									
○ Citi administratīvie izdevumi									
KOPĀ <…….> ĢD	Apropriācijas								

KOPĀ apropriācijas IZDEVUMU KATEGORIJĀ IZDEVUMU	(Saistību summa = maksājumu summa)								

KATEGORIJAS									

3.2.2. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām

☒ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas administratīvās apropriācijas

☐ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas administratīvās apropriācijas:

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	2024	**2025**	**2026**	**2027**		**KOPĀ**
Daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA						
Cilvēkresursi						
Citi administratīvie izdevumi						
Starpsumma — daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA						
Ārpus daudzgadu finanšu shēmas[30] **7. IZDEVUMU KATEGORIJAS**						
Cilvēkresursi						
Pārējie administratīvie izdevumi						
Starpsumma: ārpus daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS						
KOPĀ						

Vajadzīgās cilvēkresursu un citu administratīvu izdevumu apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

30 Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

Aplēstās cilvēkresursu vajadzības

☒ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgi cilvēkresursi

☐ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgi šādi cilvēkresursi:

Aplēse izsakāma ar pilnslodzes ekvivalentu

		2024	2025	2026	2027	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)		
O Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)								
20 01 02 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)								
20 01 02 03 (Delegācijas)								
01 01 01 01 (Netiešā pētniecība)								
01 01 01 11 (Tiešā pētniecība)								
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)								
O Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu (*FTE*))[31]								
20 02 01 (*AC, END, INT*, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)								
20 02 03 (*AC, AL, END, INT* un *JPD* delegācijās)								
XX 01 xx gg zz [32]	— galvenajā mītnē							
	— delegācijās							
01 01 01 02 (*AC, END, INT* — netiešā pētniecība)								
01 01 01 12 (*AC, END, INT* — tiešā pētniecība)								
Citas budžeta pozīcijas								
KOPĀ								
O Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu (*FTE*)): *AC, AL, END, INT* un JED[33] Cita budžeta pozīcija: Piešķirtie ieņēmumi								
Finansēts no piešķirtajiem ieņēmumiem — galvenajā mītnē								
Finansēts no piešķirtajiem ieņēmumiem — delegācijā								
KOPĀ								

XX ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

Nepieciešamie cilvēkresursi tiks nodrošināti, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	
Ārštata darbinieki	

31 *AC* — līgumdarbinieki, *AL* — vietējie darbinieki, *END* — valstu norīkotie eksperti, *INT* — aģentūru darbinieki, *JPD* — jaunākie eksperti delegācijās.

32 Ārštata darbiniekiem paredzēto maksimālo summu finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām BA pozīcijām).

33 *AC* — līgumdarbinieki, *AL* — vietējie darbinieki, *END* — valstu norīkotie eksperti, *INT* — aģentūru darbinieki, *JPD* — jaunākie eksperti delegācijās.

3.2.3. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

Aizdevumus finansēs no ES aizņēmumiem finanšu tirgos.

☒ pilnībā pietiek ar līdzekļu pārvietošanu daudzgadu finanšu shēmas (DFS) attiecīgajā izdevumu kategorijā

☐ jāizmanto no DFS attiecīgās izdevumu kategorijas nepiešķirtās rezerves un/vai īpašie instrumenti, kas noteikti DFS regulā

☐ jāpārskata DFS

3.2.4. Trešo personu iemaksas

Priekšlikums/iniciatīva:

☐ neparedz trešo personu līdzfinansējumu[34]

☒ paredz trešo personu sniegtu līdzfinansējumu atbilstoši šādai aplēsei:

Apropriācijas, milj. EUR (trīs zīmes aiz komata)

	N.[35] gads	**(N+1).** gads	**(N+2).** gads	**(N+3).** gads	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)			Kopā
Norādīt līdzfinansētāju struktūru	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*

[34] Trešo personu iemaksas tiks veiktas piešķirto ieņēmumu veidā, kas norādīti nākamajā iedaļā.

[35] N. gads ir gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot. Aizstājiet "N" ar paredzēto pirmo īstenošanas gadu (piem., 2021). Tas pats attiecas uz turpmākajiem gadiem.

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.

☒ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:

☐ pašu resursus

☑ citus ieņēmumus

Atzīmējiet, ja ieņēmumi ir piešķirti izdevumu pozīcijām ☑.

milj. EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta ieņēmumu pozīcija:	Kārtējā finanšu gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme[36]						
		N. gads	**(N+1).** gads	**(N+2).** gads	**(N+3).** gads	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)		
6642. postenis: Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms. Piešķirtie ieņēmumi	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*

Attiecībā uz piešķirtajiem ieņēmumiem norādīt attiecīgās budžeta izdevumu pozīcijas.

Sk. iepriekš 3.2.1. punktu.

[36] Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām ir jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 25 % apmērā.